

AGISU

ŠTEV. 6

JUNIJ 1980

LETO IV.

Vinko Hafner o nalogah sindikatov

»Samo dobro obveščen in osveščen delavec je lahko dober samoupravljalec in gospodar, hkrati pa se tudi sam plemeniti in kultivira«, je povzel besedo na posvetu s predsedniki komisij za obveščanje pri medobčinskih in občinskih svetih zveze sindikatov predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner. Omenil je, da je bilo obveščanje doslej preveč zastavljeno in da ni dobro, če sindikati niso organizirani tako, da bi obvladovali tudi to sestavino samoupravnih družbenih odnosov.

»Delavec mora biti dobro in objektivno obveščen o gospodarjenju in stanju organizacije združenega dela. Vsak prispevek k temu je dobrodošel pri uveljavljanju družbenoekonomskega položaja delavcev in pri gospodarjenju.« Opozoril je na nekatere neposredne oblike obveščanja. »Delavska enotnost naj bi dobila še bolj pomembno vlogo pri osveščanju sindikalnih aktivistov in delavcev. Gre za večjo kakovost in naklado — saj bi bilo idealno, če bi jo dobil vsak delavec.

Javna glasila, republiška in regionalna, so prav tako pomembna za uveljavljanje vsega, kar služi napredku združenega dela. Množica lokalnih časopisov marsikdaj predstavlja — ob radiu edino glasilo.

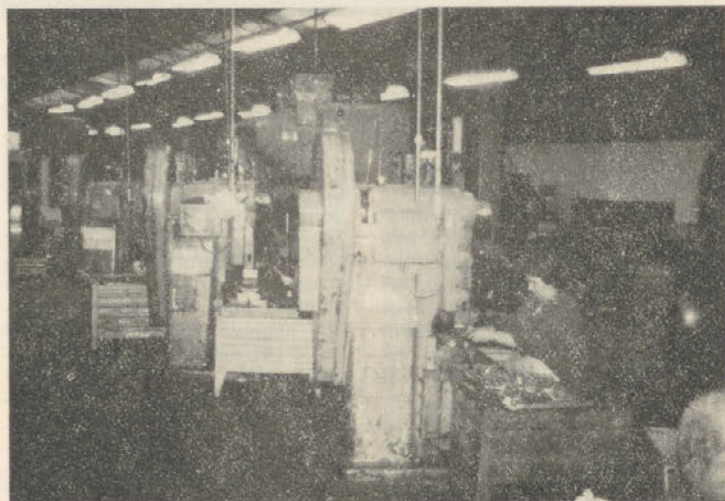
Glasila organizacij združenega dela. Gre za prek 500 glasil združenega dela z mesečno naklado prek 900 tisoč primerkov. Izdajajo jih v različnih obdobjih, večinoma mesečno, na krajše ali daljše obdobje. To so tista sredstva obveščanja, ki lahko zelo veliko storijo za neposredno obveščenost delavca. Ponovil bi, da je za nas celotno področje obveščanja eden od temeljnih pogojev za uspešen družbenoekonomski razvoj, pa tudi za uspešno uresničevanje vloge sindikatov.

NEKAJ KONKRETNIH NALOG SINDIKATOV

V ospredju prizadevanj sindikatov je bilo in bo tudi vnaprej krepitev samoupravnega položaja delavca. To bi z drugimi besedami pomenilo: delavca je treba preobraziti v stvarnega gospodarja z družbenimi sredstvi za proizvodnjo, z družbenim dohodkom in z združevanjem dela in sredstev z drugimi delavci v združenem delu. Torej ne gre za gospodarja nasploh, temveč za družbenega gospodarja, kar pa, seveda, utrjuje tudi vlogo njegove osebnosti. Še posebej gre za uveljavljanje delavca kot samou-

pravljalca v tozdu, kot njegovi najbolj neposredni skupnosti, kjer združuje delo in sredstva z drugimi delavci. Ne bom podrobneje navajal nekaterih drugih oblik, ki zunaj tozda krepijo samoupravni položaj delavca. To so predvsem delovna organizacija, povezovanje v sestavljeno organizacijo, poslovne in planske skupnosti, gospodarske zbornice, kar vse je oblika združevanja delavca ter njegovega dela in sredstev.

Zelo pomembno je tudi delovanje nekaterih organov, ki posredno prav tako krepijo samoupravni položaj delavca in so hkrati tudi pomembna naloga sin-

dikatov. Tu mislim zlasti na organe samoupravne delavske kontrole. Prav zanimiva bi bila vaša analiza, koliko so organi samoupravne delavske kontrole dejavnik osveščanja delavcev in koliko pišejo o tem tudi lokalni časopisi, še posebej pa glasila organizacij združenega dela. Mislim, da bolj poredko, kajti kjer se pojavljajo kot resen družbeni činitelj, tam se navadno pojavljajo tudi odpori proti njegovemu delovanju. Nekaterim strukturam v organizacijah združenega dela velikokrat ni prav nič pri srcu, da bi izšlo verodostojno poročilo in stališče organe delavske kontrole v glasilu OZD ali celo v lokalnem časopisu. Delavski enotnosti ali v Delu ...

Drugo področje, ki krepí samoupravljanje, je povezanost delovanja sindikatov in delavcev v združenem delu s krajevno skupnostjo. Tu imamo, tudi z vidika informiranja, veliko možnosti za krepitev te povezanosti. Ta je zelo pomembna, saj gre končno za položaj človeka kot delavca — samoupravljalca in hkrati za stanovalca — občana. Važno področje samoupravnih odnosov je tudi tako imenovana interesna organiziranost v samoupravnih interesnih skupnostih gospodarstva in družbenih dejavnosti. Opozoriti velja tudi na uresničevanje tako imenovane svobodne menjave dela med delavci TOZD in delovnih skupnosti skupnih služb v OZD in med delavci v materialni proizvodnji in družbenih dejavnostih. Med nalogami naj omenim splet delegatskih odnosov, za katere mora biti sindikat posebej odgovoren, poseb-

no za tisti del delegatskih odnosov, ki se oblikujejo v združenem delu, od tozdov do vseh drugih oblik delegatskega povezovanja, tja do federacije.

Ena od oblik za krepitev samoupravljanja so tudi klubi samoupravljalcev, ki so organizirani v večini občin, njihovi neke vrste pokrovitelji ter pospeševalci in organizatorji pa so občinski sveti in občinske organizacije zveze sindikatov.

Krepitev samoupravljanja bo torej še naprej temeljna družbena naloga sindikatov, s tem pa tudi osrednja naloga vseh delov in oblik obveščanja delavcev.

Drugo enakovredno področje pa so prizadevanja za razvoj proizvodnih sil, krepitev materialne podlage dela in gospodarske stabilnosti. Ponovil bi staro resnico, da ne more biti uspešnega samoupravljanja, če to ni povezano z uspešnim gospodarjenjem. In obratno: v naših družbenih pogojih, ko razvijamo samoupravni položaj delavca, njegovo osvoboditev, je jasno, da nobeno gospodarjenje nemore biti učinkovito, dobro, napredno, če hkrati ne omogoča tudi razvoja samoupravnih odnosov.

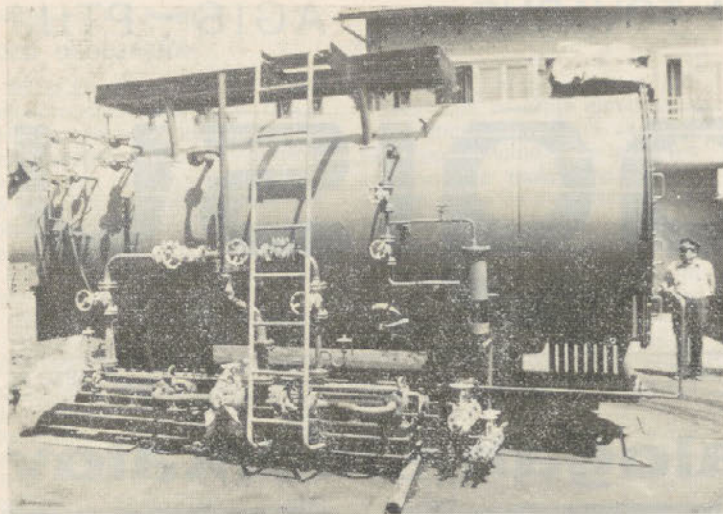
Na tem področju je nekaj zelo perečih nalog.

1. Stabilizacija gospodarstva.

Večja gospodarska stabilnost je v tem trenutku odločilnega pomena tako za razvoj samoupravljanja, za napredek gospodarstva, pa tudi za našo politično stabilnost in s tem tudi posredno obrambno sposobnost. Nasta-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

bilnost in visoka stopnja inflacije ustvarjata celo vrsto težav, socialne negotovosti, več administriranja, poglobljene socialne razlike, zmanjšanje gospodarskih učinkov. Vse skupaj seveda ustvarja tudi podlago za družbene zaostritve, ki jih sovražne sile izrabljajo za poglobljanje nezadovoljstva delavcev. Zato je v tem trenutku naša prdnostna strategska naloga doseči večjo stopnjo stabilnosti. Stabilnost pa je mogoče doseči predvsem z boljšim gospodarjenjem.

2. Uveljavljanje družbenega planiranja. Po eni strani gre za sprotno, kratkoročno, enoletno in še krajše planiranje, po drugi pa — hkrati — za uveljavljanje dolgoročnega planiranja. Mislim predvsem na potrebo temeljite analize uresničevanja sedanjega srednjeročnega plana za obdobje 1976—1980 in na priprave novih srednjeročnih planov za obdobje 1981—1985. Ob tem vprašanju se mora razčistiti, kaj so resnična prizadevanja za stabilizacijo, za trden gospodarski razvoj in s tem tudi za družbeni napredek. Povedati moram, da smo vsi skupaj v precejšnji zamudi. Šele sedaj oblikujejo prve osnutke temeljnih družbenih dogovorov o temeljnih planov, ki so šele podlaga za konkretne samoupravne sporazume o temeljnih planov in nato za plane same. Gre za vse ravni planiranja, od tozda navzgor in od federacije navzdol. Gre za sočasno usklajevanje planov na vseh ravneh, ki naj bi do konca leta omogočili sprejem solidnih in od delavcev sprejetih planov, ki bi bili oporaba dobremu gospodarjenju in uveljavljanju samoupravnega položaja delavca. Zato je vse to zelo pomembna naloga vseh oblik obveščanja delavcev.

3. Delitev po delu in rezultatih dela je ozko povezana z doseganjem potrebnih gospodarskih učinkov in stabilnosti gospodarstva. Čeprav veliko govorimo o potrebi uveljavljanja delitve po delu in rezultatih dela, še nismo veliko dosegli. Očitno je, da pri mnogih dejavnostih, pri najdogovornejših poslovnih in drugih delavcih še ni dovolj razvit občutek, da je to glavna podlaga za to, da bi delavec postal gospodar in samoupravljalec in da bi ga to spodbujalo k boljšemu delu

in gospodarjenju. Še posebej je premalo razvito nagrajevanje strokovnih, umskih delavcev. Sicer je to res zapleteno, vendar se premalo trudimo, da bi prišli do takih oblik nagrajevanja, da bi tudi te delavce spodbujali k boljšemu in uspešnejšemu delu. To je skoraj pomembnejše kot samo stimuliranje delavcev za strojem. Ti imajo namreč zelo omejene možnosti za povečevanje svojega dela, medtem ko imajo strokovni delavci neprimerno večji vpliv na ustvarjanje dohodka, s tem pa tudi na gospodarjenje.

4. Zaposlovanje. Že nekaj časa pripravljamo sejo republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije o zaposlovanju in smotni izrabi delovnega časa. Gre za dva zelo pomembna elementa gospodarjenja in družbenega ter osebne položaja delavca. Želimo mobilizirati delavce za njihov bolj odgovoren odnos do politike zaposlovanja in do izrabe delovnega časa. Imamo še velike rezerve v izboljšanju produktivnosti dela, v boljšem gospodarjenju. S tem je povezana cela vrsta vprašanj o tem, kako naj zaposlujemo. Za nas je izhodišče, da v Sloveniji ne gre več zaposlovati preko naravnega prirasta in upošteva minimalno migracijo delovne sile. Upoštevati bi morali, da smo v Sloveniji in Jugoslaviji dosegli takšno stopnjo ekonomskega in družbenega razvoja, da ne moremo več pospeševati razvoja z visoko rastjo zaposlovanja in z majhnimi naložbami v delovna sredstva, kar prinaša tudi relativno majhen dohodek na delavca. Moramo začeti več vlagati v sredstva na posameznega delavca in ob večjem znanju, bolj kakovostnem, zahtevnem delu dosegati večji dohodek. Naše delo ne more več biti poceni. Delavec ni več delovna sila, najemni delavec, ampak subjekt, ki stopa v delovno razmerje in hkrati z drugimi delavci združuje delo in sredstva.

Pri delovnem času smo soočeni s celo vrsto problemov, od razporeditve delovnega časa do njegove boljše izrabe. Gotovo je, da ga izkoriščamo sorazmerno slabo in da so tu velike rezerve za povečanje storilnosti celo brez zaposlitve novih delavcev in celo brez novih vlaganj. Že v sedanji nizki izrabi delovnega časa je velika rezerva, da s temi

stroji in delovnimi zmogljivostmi in znanjem naredimo več.

5. Prizadevanja za napredek družbenega in osebnega standarda delavcev, njihovo izobrazbo in kulturo, smotno izrabo prostega časa so področja, ki so nekako klasična za sindikate in jih moramo še naprej obravnavati kot zelo pomembna. Po njih bodo delavci še naprej merili tudi učinkovitost sindikatov. Koliko je sindikat njihova organizacija, bodo sklepali po tem, koliko bolje bodo živeli, kakšno znanje si bodo lahko pridobili, kakšno kulturno raven, ali se bodo lahko tudi razveselili, kako bodo pri tem socialno varni in pri tem gre tudi za sklop zdravstva, socialnega varstva, pokojninskega zavarovanja in za druga področja. Vse to pa je neposredno odvisno od tega, kako bomo krepili našo gospodarsko moč in samoupravni položaj delavca. Če bodelavec krepil naše gospodarske temelje, bolj produktivno delal, povečeval dohodek in če bo hkrati samoupravno odločal, bo sam poskrbel tudi za urejeno stanovanjsko gospodarstvo, zdravstvo, izobraževanje in vsa ostala področja, ki so pomembna za njegov standard in tudi za razvoj proizvodnje.

Na zadnji seji predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije smo ugotovili, da raven družbene prehrane delavcev spet upada. Ugotovili smo, da se zmanjšuje odstotek delavcev, ki imajo zagotovljen topel obrok na delovnem mestu, in povečuje število tistih, ki dobijo denarne bone. To je zelo slabo, saj se boni pretvarjajo v osebni dohodek. Za prehrano delavca na delovnem mestu, ki mu je najbolj potrebna, da bi dosegel večji učinek, pa zmanjka denarja. To je že eno od takih, klasičnih sindikalnih in pomembnih družbenih vprašanj, ki jih bomo uredili.

Podobno lahko rečemo za zdravstvo, pokojninsko in invalidsko zavarovanje, izobraževanje, otroško varstvo. Delavca ne more zadovoljiti, če skrbimo le za večjo produktivnost dela, za planiranje, za delitev po delu. To so temeljna vprašanja, niso pa edina. S temeljnimi socialnimi in drugimi pravicami delavcev bi se moral sindikat neposredno ukvarjati, saj tako brani še posebej tiste sloje delavcev, ki lahko najmanj vplivajo na svoj družbeno-ekonomski položaj.

6. Kulturno življenje delavcev. Pripravljamo sejo republiškega sveta ZSS na temo »Delavec — kultura — sindikat«. Pripravili smo gradivo in stališča za to sejo, podlaga pa so bili posveti na medobčinski ravni, v nekaterih organizacijah združenega dela in nekaterih drugih institucijah. Želimo spodbuditi delavce vse do osnovne organizacije sindikata, da kulturnemu razvoju in življenju delavcev posvetimo večjo pozornost, saj ne bo hitrejšega razvoja samoupravljanja, preobrazbe iz meznega delavca v delavca — gospodarja in ne napredka proizvodnje, če delavca ne bomo kulturno razvili. Delavčeva kultura se da pojmovati zelo široko — od kulture dela, odnosa do dela, do kulture medse-

bojnih odnosov med ljudmi in do čistega kulturnega ustvarjanja. To je pomembno tudi za to, da se učinkoviteje upremo razpoloženju meščanske potrošniške družbe. Opozarjamo na tako zgrešeno miselnost, da je življenje človeka in njegovo delo namenjeno v bistvu samo kopičenju materialnih dobrin, in več ko ima človek vsega, bolj je zadovoljen in bolj je utelešeno tudi njegovo človeško poslanstvo, njegova človeška bit. Gre tudi za mnenje nekaterih, predvsem tehnokratsko usmerjenih strokovnjakov, poslovnih delavcev in tudi politikov, češ, da je najbolj pomembno, da delavca zadovoljimo z materialnimi dobrinami (stanovanje, hiša, televizor, dovolj hrane), pa se bo ukvarjal predvsem s seboj, oblast in upravljanje pa bo prepustil drugim.

Živeti bolje, tudi več trošiti, je odraz stvarnega družbenega napredka. Ni revščina tista dobra podlaga človeške sreče in humanih odnosov. Revščina je najhujša podlaga za najbolj krvava nasprotja med ljudmi. Zato je materialno blagostanje zelo važen pogoj za zagotovitev človeške sreče in napredka. Če pa ta postane ne le glavni, ampak edini smisel življenja, je to narobe. Tako življenje ne more služiti resničnemu napredku družbe, ki jo imenujemo socialistična družba; z idealom, da postane komunistična; družba brez socialnih razlik in monopola nad ljudmi, družba popolne socialne enakosti, ko bodo ljudi zadovoljevali po njihovih potrebah. To je daljnji cilj. Da pa bi ga lahko sploh kdaj dosegli, moramo poleg materialnega blagostanja in proizvodnje materialnih dobrin razvijati tudi človeško kulturo in družbene vrednote.

Čimbolj bomo uresničevali naše naloge, kot so razvoj samoupravljanja, pospešena stabilizacija in razvoj gospodarstva, utrjevanje socialne varnosti ljudi in delavska kultura, bolj bomo krepili tudi našo trdnost, enotnost in varnost. Danes se nam ni treba bati nobenega napada, če bomo znotraj trdni. Lahko smo morda samo žrtev vsesplošnega svetovnega vojnega požara. Dokler pa gre za omejene vojne, pa ne moremo pričakovati nobenega napada, če ne bo povoda v kakršnikoli notranji razrhljanosti. Zato je vsak prispevek k trdnosti našega družbenega reda in njegovi uspešnosti tudi prispevek k naši obrambi, naši varnosti. Delavci so pripravljani braniti tisto družbo, ki jim daje največjo možno svobodo, zagotavlja največji materialni in kulturni napredek.

Vsa ta področja delovanja sindikatov so tudi predmet obveščanja. Bolj ko bomo poskrbeli, da bo delavec z njimi seznanjen v različnih oblikah in na vseh ravneh, in bolj ko bo vključen v samoupravno komuniciranje, bolj bomo tudi uresničevali družbeno vlogo sindikatov in prispevali k splošnemu družbenemu napredku. In pri tem imajo komisije za obveščanje pri občinskih svetih zveze sindikatov zelo pomembno vlogo.

Razgovor s tovarišem Vaclavom Vrabičem, o nekaterih aktualnih vprašanjih v združenem delu

V drugem odstavku prispevka »o nekaterih aktualnih vprašanjih v združenem delu«, teoretične priloge Komunista, govori avtor, Jože KNEZ, o aktivnostih v družbeni reprodukciji, usmerjenih na razvijanje predvsem pravnih vidikov, in da smo z velikimi povdarki na teh področjih druge strani, prav tako pomembne, zanemarjali. Recimo dinamiko ljudskih odnosov, pluralizem interesov, ekonomijo samoupravljanja.

Obilici samoupravnih splošnih aktov in ostalih predpisov, delavec mnogokrat ne more slediti in tako zakonodajo tudi krši ali celo ignorira.

Kakšno je vaše mišljenje o tem?

Trditev drži s tem, da je treba vendarle opredeliti, katera predpise kršijo določeni delavci oziroma strukture.

— Kot najbolj kritično obliko kršitve smatram kršitve, ko predlagatelji sami ne spoštujejo sprejetih določil in jih kršijo. V takšnih primerih preobširnost aktov kot vzrok verjetno ne drži.

— Obilica splošnih aktov običajno določa nadrejeno zakonodajo. Sami pa smo krivi, če so v aktih prisotna ponavljanja, določila, ki si nasprotujejo, pravna določila, ter se tako vsebina akta, dogovora zgublja v plevelu.

— Kršitve in ignoranco bi opredelil še z vidika odgovornosti. Jasno je opredeljena odgovornost poslovnih organov na eni strani ter pretežnih

gostov disciplinskih komisij (priučeni in kvalificirani delavci) na drugi strani. Kot neopredeljeno in v praksi neizpeljano odgovornost smatram odgovornost vodij, ki ne podležejo reelekciji ter odgovornost strokovnjakov za podane strokovne predloge.

— Točnejša opredelitev odgovornosti na citiranem območju del in nalog, bi lahko definirala in izločila namišljene strukture, izločila dvojnost, zagotovila večjo kvaliteto dokumentov ter odnosov.

Množica teh aktov, s katerimi predpisujemo in postavljamo določene okvire procesa poslovanja je prisotna tudi v Agisu. Ali ne vpliva to na omejevanje odločanja delavcev in morda tudi na veliko nespoštovanje aktov oziroma njihovih določb?

Del odgovora na vprašanje sem že prej podal. Dodal pa bi še tole: Odločanja delavcev v nobenem primeru ne morejo omejevati akti, ki so »množični«, nepregledani, slabo razumljivi. Odločanje delavcev lahko omejujejo delavci s posebnimi odgovornostmi in pooblastili ter delavci zadolženi za podajanje strokovnih predlogov in analiz z zapiranjem informacij, dezinformacijami ter delavci, ki vodijo seje samoupravnih teles s tehniko vodenja. No, stvar posebnih analiz je seveda na kako širokem območju družbene reprodukcije se to še dejansko počne.

Pred nedavnim je s časopisom Komunist izšla teoretična priloga pod naslovom »Aktualni problemi in dileme pri uresničevanju mesta in vloge delavcev v družbeni reprodukciji.« Kot je zapisano v uvodu, je pri zbiranju gradiva delovno skupino vodilo prepričanje, da lahko prav delavci TOZD največ prispevajo za ustalitev sedanjih neugodnih gospodarskih tokov. Pravi vzroki in cilji, zbrati takšno gradivo, ki naj poglobi in obogati sedanjo aktivnost subjektivnih dejavnikov pri preseiganju neugodnih družbeno ekonomskih razmer, so tudi narekovali sestavo prispevkov iz področja družbeno ekonomskih razmer in teoretičnih vprašanj samoupravljanja. Celotno gradivo je zanimiva pričujoča materija praktičnih dogajanj, ki s posameznimi sporočili dokaj blizu posega tudi v razmere in neugodnosti naše DO. Vsi prispevki enakovredno in kvalitetno posegajo v naše gospodarske in samoupravne tokove, zato smo le naključno izbrali sporočilo »o nekaterih aktualnih vprašanjih v združenem delu.« Vsebinska zapisanega sporočila je bila tudi tista, ki nam je dala ideje za vprašanja, ki so zahtevala odgovore iz gibanj in dogajanj našega kolektiva. Nenaključno pa smo za razgovor izbrali tov. Vrabiča, ki je tudi štiri leta vodil delovno organizacijo, iz česar izhaja, da so mu tudi vsa dogajanja znana in morda še najbliže.

Imam občutek, da se strokovni delavci, ki so dolžni kreirati določene poslovne odločitve, premenogokrat zatekajo in izgovarjajo na določila samoupravnih aktov, razne samoupravne organe, komisije. Ali je to odraz njihove nestrokovnosti ali beg pred odgovornostjo?

Mislím, da gre za še ne posebej definirano odgovornost strokovnega (režijskega) dela, kjer, kot vemo, zvođeni kakršnikoli poizkus uvedbe meril za količino in kvaliteto dela. Rešitev vidim v točni ugotovitvi prispevka posameznika na osnovi načel svobodne menjave dela in v bolj neposredni odvisnosti osebnega dohodka od uspeha ali neuspeha oziroma sprejetja ali zavrnitve strokovne rešitve.

Ali v Agisu v zadostni meri nudimo delavcu ustrezne informacije kot osnovo za sodelovanje v odločanju? Ali so te informacije strokovno zadovoljive, ali niso morda »prestrokovno« podane našim delegatom in nasploh delavcem za samoupravno komuniciranje?

Predvsem ob periodičnih obračunih nastopi problem prenasičenja s papirjem s tem, da se pravne informacije zgubijo v množici podanih podatkov. Za še uspešnejše samoupravno komuniciranje je potrebno še dodelati sistem kratkih in med sabo tudi časovno primerljivih informacij.

V štirih letih smo v Agisu izvedli mnoge organizacijske spremembe. Mnogo tega je steklo tudi po hitrem in kratkem postopku. (Razbili smo DSSS, TOZD so prevzele mnoge naloge, s čimer smo morda osiromašili strokovno dejavnost DSSS).

Kratko, jasno opredeljena in učinkovito izvedena reorganizacija ima še vedno prednost pred dolgim dogovarjanjem in propadlemu referendumu pa tudi če ni dorečena do vseh detaljev. Z ozirom na 400. člen ZZZD smatram, da imamo v DSSS še nekaj pomembnih del, za katera smo predvideli z gosp. načrtom za leto 1980, da se jih poizkusí definirati s 403. členom ZZZD, kot dejavnost

TOZD ali posebne delovne skupnosti.

Opravičenost doslej opravljenih reorganizacij je treba ocenjevati s temeljnimi določili ZZZD, kjer smo ob sprotnem testiranju in preverbi ugotavljali določene odklone od temeljnih določil ter jih tudi odpravljali. Kar zadeva kvaliteto in ekonomičnost opravljenih reorganizacij ocenjujem, da še vedno ni dorečena količina in kvaliteta del režijskega delavca, da so v primerjavi s prejšnjimi obdobji prispevki grup delavcev strokovno jasnejši ter dohodkovno bolj opredeljeni ter, da je na tej osnovi vendarle sproščena pozitivna iniciativa delavcev, katera je dala rezultate. Do določenega osiromašanja v DSSS je prišlo na področju števila izvajalcev ne pa pri delavcih, od katerih se pričakuje vrhunsko znanje ter sposobnost koordinacije v okviru stroke.

Kaj menite, kakšne ukrepe bi morali v Agisu povzeti, da bi odpravili pogoste negativne medsebojne odnose, tako med posameznimi delavci ter na relaciji TOZD — TOZD, TOZD — DSSS in obratno?

Odnosi so živa stvar in se z novimi pogoji in novimi spoznanji spreminjajo.

Z akti je urejanje odnosov do neke mere določeno, vseh podrobnosti pa se ne da predvideti in takrat je treba ravnati, da se s čim manjšo porabo energije (kljub pluralizmu interesov) pride do dobre in uporabne rešitve nastalega problema. Jasno je, akti so, vsebina sama pa šepa. Mislím, da je vzrok temu nedodelan strokovni pristop k ureditvi odnosov (dohodkovnih).

Prej ali slej bomo morali za vsako zvezo določiti matrico odnosa ter pogoje pod katerimi se le-ta spreminja. To pa je še trdo in dolgotrajno strokovno pripravljano delo, katero je v tem trenutku zamenjano z dolgovezniimi (slabo učinkovitimi) dogovarjanji dobro plačanih delavcev ter »gorami« popisanega papirja.

(Nadaljevanje na 4. strani)

Obilica pomembnih razprav in aktualnih razgovorov nasploh in o konkretnih zadevah je tekla tudi ob obiskih političnih funkcionarjev v naši DO (Jure Belič in Vaclav Vrabič)

Kako do stanovanj?

Eden izmed temeljnih poudarkov stališč, sklepov in priporočil skupščine SRS za nadaljnji razvoj samoupravnih družbeno-ekonomskih odnosov stanovanjskega gospodarstva v naši republici je uveljavljanje načela, da mora vsakdo s svojimi možnostmi prispevati lastna sredstva za izboljšanje svojih stanovanjskih razmer. To velja tako za pridobivanje pravice do uporabe stanovanja kot za nakup stanovanja.

Praviloma rešuje vsaka TOZD oziroma delovna skupnost stanovanjsko vprašanje delavca skupaj z njim na način, kot ga določijo delavci te temeljne organizacije oziroma delovne skupnosti v svojem planu, ter v skladu s samoupravnim sporazumom o temeljnih plana samoupravne stanovanjske skupnosti.

Načini, poti in možnosti za reševanje stanovanjskih problemov so različni. Zato je strokovna služba Kreditne banke Maribor pripravila sestavek, ki v zgoščeni obliki pojasnjuje, kako do stanovanja.

Želja vsakega posameznika je, da si pridobi tako stanovanje, ki mu omogoča ustrezno in udobno bivanje. Možnosti za uresničitev te želje je več: nakup stanovanja, gradnja stanovanjske hiše v lastni režiji ali v okviru stanovanjske zadrage, rekonstrukcija stanovanja ali stanovanjske hiše ali pridobitev stanovanjske pravice na novem najemnem stanovanju.

Stanovanjskega vprašanja ni možno rešiti čez noč, saj so za to potrebna ogromna sredstva. Ker lastni prihranki navadno ne zadoščajo, da bi si izboljšali stanovanjske razmere, si skušamo pomagati s pridobljenimi krediti. Višina kreditov je v prvi vrsti odvisna od tega, na kakšen način si bomo rešili svoj stanovanjski problem. Možnosti je več.

1. NAKUP STANOVANJA V ETAŽNI LASTNINI, kjer moramo najprej izbrati ustrezno stanovanje pri proizvajalcu stanovanj in si ga čimprej rezervirati, saj je povpraševanje po stanovanjih veliko. Ob sklenitvi pogodbe je treba plačati 30-odstotni avans, razliko do

končne cene pa pred vselitvijo. Kredite je možno pridobiti na osnovi namenskega varčevanja po končani dobi varčevanja (najmanj dve leti) ali na osnovi vezave dinarskih ali deviznih sredstev, kjer se kredit pridobi takoj.

Večji del sredstev si lahko zagotovimo s prijavo na natečaj iz združenih sredstev. V tem primeru, ko se pojavimo na natečaj sami kot kupec stanovanja ali ko nas prijavi organizacija, kjer smo zaposleni, lahko računamo na največ 50 procentov kredita od vrednosti standardnega stanovanja — odstotek je odvisen od prečnega dohodka na družinskega člana (čim višji je dohodek, manjši je kredit in večja je obvezna lastna udeležba). Za kritje celotne kupnine nam del sredstev lahko prispeva tudi organizacija, v kateri smo zaposleni.

2. GRADNJA STANOVANJSKE HIŠE V LASTNI REŽIJI. Pri tem si lahko pridobimo kredite že za nakup stavbnega zemljišča, ki ga prodaja občina ali za to pooblaščen organizacija, in za plačilo komunalne-

la ter dorečenosti skupnih razvojnih programov. Novi partnerji (predvsem iz tujine) se zanimajo za sodelovanje, potrebno jih bo bolj skrbno obravnavati, kot smo to počeli doslej in še bolj bo treba tudi z naše strani biti uporen pri izkajanju novih stikov in povezovanj.

Srednjeročni plani sorodnih OZD ne dovoljujejo spanja na lovoriških. Potrebno bo še več vlaganja v zunanje in svobodne tehnološke postopke.

Pa še kakšna reorganizacija ustreznih prilikam in potrebam.

V naporih za stabilizacijo gospodarjenja imajo komunisti očitno veliko odgovornost. Ali lahko date kake napotke za aktivnost v teh smereh?

Nič novega. Mislim, da angažiranje komunistov DSSS v OZK TOZD ter formiranje manjših OZK (10 do 20 članov) lahko bistveno prispeva k temu, da bo vsak član ZK akcijsko usmerjen k realnim aktualnim nalogam sedanosti in bližnje prihodnosti.

ga opremljanja stavbnega zemljišča. Seveda pa je za pridobitev kredita pri banki potrebno namensko varčevanje ali vezava lastnih sredstev. Možnost je še pridobitev kredita na natečaju iz združenih sredstev, ki je tudi za ta namen objavljen enkrat letno; v tem primeru pa se lahko prijavijo le organizacije za tiste delavce, ki poleg pogojev, ki so objavljeni v natečaju, namensko varčujejo pri banki za stanovanjsko izgradnjo.

3. GRADNJA STANOVANJSKE HIŠE V OKVIRU STANOVANJSKE ZADRUGE, ki hišo dogradi do zaključne IV. gradbene faze, dokonča pa si jo vsak član zadrage sam. Lokacije zadrugne gradnje so določene s srednjeročnim programom zadrage, predvideni pa so trije različni tipi hiš s površino preko 100 m². Financiranje zadrugne gradnje je urejeno s posebnim pravilnikom, po katerem mora član zadrage privarčevati sam najmanj 25 % pri mesečnem varčevanju in najmanj 21 % pri enkratnem oblogu.

4. REKONSTRUKCIJA STANOVANJA ALI STANOVANJSKE HIŠE, kjer je možno, da se s to rekonstrukcijo poveča stanovanjska površina oziroma število stanovanjskih prostorov ali se izboljšajo stanovanjske razmere z uvedbo ali modernizacijo sanitarne ali ogrevalne opreme. Občan lahko s kreditom, pridobljenim na osnovi varčevanja ali vezave, rekonstruira tudi družbeno najemno stanovanje, če upravlja družbeno najemnega stanovanja to dovolji.

Pri tem namenu si poleg kreditov na osnovi varčevanja ali vezave lastnih sredstev lahko pridobimo del kredita po natečaju iz združenih sredstev, če se na natečaj prijavi organizacija, v kateri smo zaposleni.

Kredit na osnovi varčevanja ali vezave lastnih sredstev lahko dobimo tudi za popravilo stanovanja ali stanovanjskih hiš.

5. NAKUP STAREGA STANOVANJA, za katerega pa lahko dobimo kredit na podlagi varčevanja ali vezave svojih sredstev pod pogojem, da prodajalec — fizična oseba — vezno porabi vso kupnino, dobljeno iz kredita in namensko privarčevalnih sredstev kupca, le za nakup ali zidavo novih stanovanjskih enot preko banke.

6. PRIDOBITEV STANOVANJSKE PRAVICE NA NOVEM NAJEMNEM STANOVANJU, ko moramo po samoupravnem sporazumu o merilih za pridobitev stanovanjske pravice v družbenih stanovanjih vplačati del sredstev kot lastno udeležbo. Če doslej nismo varčevali za ta namen, lahko dobimo kredit, če vežemo lastna sredstva pri banki.

Pri vseh navedenih možnostih so mišljeni pridobljeni krediti pri banki: le-ta dodeljuje kredite po veljavnih pravilnikih oziroma natečajih, ki jih objavi samoupravna stanovanjska skupnost občine Maribor. Ustrezna pogodba o varčevanju ali vezavi lastnih sredstev določa pogoje in način, kako lahko dobimo stanovanjski kredit. Seveda pa moramo imeti pred uveljavljanjem zahtevka za kredit urejeno vso ustrezno dokumentacijo, med katero spadajo tudi dokazila, da smo kreditno sposobni, torej sposobni za odplačilo kredita.

Če pa nam pomaga pri reševanju našega stanovanjskega problema tudi organizacija, v kateri smo zaposleni, ima le-ta prav tako možnost, da veže višek stanovanjskih sredstev pri banki in si po določeni dobi pridobi pravico do kredita, ki ga lahko porabi za nakup novih družbeno najemnih stanovanj ali ga razdeli v obliki stanovanjskih kreditov med svoje delavce, ki gradijo ali rekonstruirajo individualne stanovanjske hiše ali kupujejo nova stanovanja.

KREDITNA BANKA
MARIBOR,
sektor za kreditiranje

(Nadaljevanje s 3. strani)

Dodatno motnjo za enakovredno in konstruktivno komuniciranje lahko predstavljajo še stari nerazčiščeni odnosi za preteklosti katere, če ne gre drugače, se da rešiti tudi z doslednejšo uporabo načel kadrovske politike.

Odhajate iz gospodarske operative v funkcijo svetovanja le-tem oziroma pomoč. S kakšnimi občutki prevzimate nove naloge, v odnosu s sedanjimi?

Osebnó nimam vtisa, da odhajam iz gospodarske operative, kar pa zadeva občutke, sem pa nepopravljiv optimist.

Glede na poznavanje srednjeročnega plana Agisa v povezavi s srednjeročnimi plani sorodnih OZD — kakšno ima perspektivo Agis?

Perspektiva Agis-a je trdna. Trdni so odnosi z našimi dolgoletnimi partnerji, katere je treba skrbno negovati v smeri večje poslovnosti, kvalitete de-

Iz obrata družbene prehrane

Iz dneva v dan opazujemo nekatere koristnike toplega obroka, kako se nekulturno obnašajo do malice, kakor tudi do osebja. Kruh še naprej, kljub opozorilom in napisu, nenehno ostaja na tasi. Z 9. 6. 1980 smo opustili pravo hladnih malic z hitro pokvarljivimi klobasami, da bi se izognili raznim infekcijam in okužbam, ki bi lahko nastale. Ta ukrep bo veljal v poletnih mesecih.

Opozarjamo vse koristnike malic, da naj bolj pazijo na osebno higieno, da si pred vsakim obrokom opere roke, ker tudi na rokah se prenašajo bolezenske klice.

Sanitarna inšpekcija SO Ptuj opravlja redne preglede čistoče, higijene, kakor tudi kontrolira

vzorke malic. Dosedanje stanje je zelo zadovoljivo, kar je razvidno iz zapisnikov.

Pripravljamo tudi novo ceno obroka, zaradi nenehnih dvigov cen živil. Cena malice je že dve leti neizpremenjena in bomo sedaj predlagali zvišanje lastne udeležbe k toplemu obroku, kakor tudi dvig cene zunanjim koristnikom.

V mesecu marcu smo pripravili: 37.113 malic za delavce DO AGIS in 9.828 za zunanje delavce, materiala smo porabili za 694.260,65 din

V mesecu aprilu smo pripravili: 38.661 malic za delavce DO AGIS in 9.105 obrokov za zunanje delavce, materiala pa smo porabili za 717.035,20 din.

Odmev na delo, ki ga je vedno prijetno slišati

Ni še tako dolgo tega, odkar je kot šolnik polnil mlade in neubogljene glavice z znanjem, jih usmerjal in vodil po potkah v poti življenja, jih svaril pred mnogimi mladostnimi zagnanostmi in jim dajal poguma. Vse to pa je prihajalo iz njega, ki si je kot otrok komaj dveh let, da dveh let, že poskušal življenje na najgrozovitejši način, s svojo teto Marijo v koncentracijskem taborišču, kamor ju je izselil iz topliga in domačega ognjišča okupator.

V družini se je očetu Francu in materi Idi rodilo več otrok, ki sta vsem po svojih močeh in z velikim trudom dajala vedno toplino in prijaznost ter jih lepo usmerjala v življenje, ki je bilo pred njimi. Toda kljub vsemu, vsa prizadevnost ni dajala te moči, da bi skupno srečno prebrodili vse težave in tudi nakučja. Neizogibno je zahtevalo svoje in pot je bila dana samo dvema od treh otrok. Neizmerna žalost staršev je še tesneje povezala in zblížala njihovo družino. Otroci so brez oklevanja in omahovanja vsak po svoje, pa tudi vedno skupaj, strmeli za svojim kosom kruha, da bi tako razbremenili svoja nadvse draga starša.

Sin Franjo je že po končani osnovni šoli kazal veliko nagnenja in spretnosti izpod svojih rok za upodabljanje vsega, kar nas obdaja in spremlja življenjske tokove. Toda neizogibno je zopet stopilo v ospredje in pričel je z ukom za strojnika tekstilnih naprav.

voljo k rešitvi ničkoliko vsakodnevnih pojavov, ki so normalne posledice dela in prizadevanj za vedno najboljše. Tovariško in nesebično ter vedno s prizvokom umirjenosti poskuša opraviti tudi nalogo, ki ni njegova. Je pa njegovo to, s čimer smo se mu poskušali

Podelitev srebrnega znaka Francu Simoniču

Šele po nekaj letih, po uspešno končani šoli za strojnika tekstilnih naprav in krajši zaposlitvi, je pričel znova razmišljati o tem, kar mu je bilo dano in prirojeno. Vpisal se je na pedagoško akademijo v Mariboru, smer likovni pouk in se tako končno izsolal za poklic, nagnjenje za katerega je kazal že ob guljenju klopi kot prvošolček. Po nekaj letih uspešnega in plodnega službovanja kot prosvetni delavec je začel znova razmišljati, da bi s svojim znanjem lahko prispeval še več za jutrišnji dan, ki mora biti vedno vedrejši in boljši od današnjega. Sprejel je dela in naloge v našem kolektivu in obenem razširil svojo aktivnost tudi tam, kjer prej ni bilo možnosti. Kljub preobremenjenosti je vedno, in tudi še, organiziral ter prispeval s svojim znanjem in

oddolžiti. Ne samo mi, vsi, s katerimi je sodeloval in sodeluje, z željo, da smo kdaj pa kdaj res ljudje, in ne tako pogosto, prepogosto, sebične in vase zaprte življenjske gmote, s samo zunanji znaki, kar bi naj in morali biti, torej videzom človeka, razumnega bitja, ustvarjenega za kolektivno in spoštovanja vredno življenje.

Pred nedavnim si prejel za svoje delo srebrni znak ZSS. Gre za družbeno priznanje kot odraz tvojih aktivnosti iz različnih področij samoupravnega in družbeno političnega dela. Ali si to visoko priznanje pričakoval?

Če hočem biti odkrit moram reči ne, sicer pa sem okrog podelitve priznanj na kakršnem koli področju imel svoje mišljenje, za katero ne vem

Scena in nastopajoči prvomajske proslave

od kod izvira. Mislim sem si, da priznanje za delo, aktivnost potrebuje človek ob prehodu v pasivo, ko zaradi bolezni, starosti ipd. ni zmožen za aktivno delo, pa naj bo to v službi, samoupravnem ali družbenopolitičnem področju. Ko v takih trenutkih človek polaga sam pred sabo obracun svojega življenja, se mu ob pogledu na priznanje nehoče utrne misel, da je nekaj za družbo naredil in kar je največ vredno, da mu je družba tudi to priznala. Tako sta mi ob novici, da sem s strani DPO DO AGIS predlagan za srebrni znak ZSS, v glavo šinila dva občutka hkrati. Po eni strani radost, po drugi pa pomislek, ali ni morda v tako velikem kolektivu kakšnega starejšega delavca, ki bi si za svojo aktivnost prej zaslužil priznanje in so predlagatelji morda nanj pozabili. In nenazadnje »sindikati smo vsi, zakaj potem tako radi rečemo »ta je sindikalist«, ali ni aktivnost slehernega člana ZS, posebej še članov ZK, v sindikatu in širši družbenopolitični skupnosti, tudi naša obveza?

Srebrni znak ti je bil podeljen na predlog DPO oziroma sindikata v AGISU, iz česar izhaja da si prejel priznanje predvsem za aktivnost in družbenopolitično delo v DO. Naštej nam nekaj področij, kjer si bil po tvoje dokaj uspešen.

Resnici na ljubo moram takoj povedati, da sem dokaj hitro po prihodu v ta kolektiv

Ogled novih proizvodnih prostorov

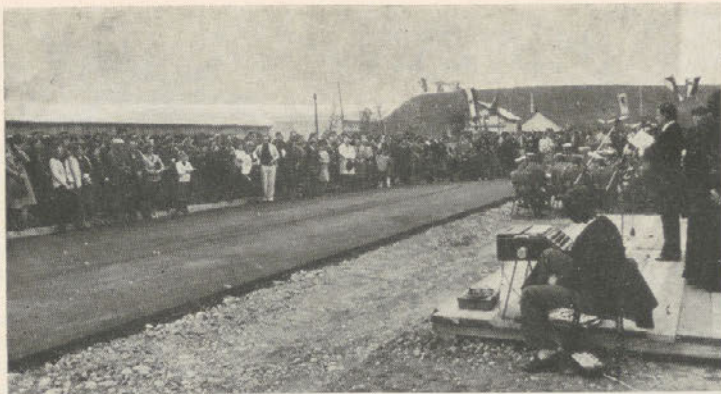

leta 1974 — takrat še Sigma, »zagrabil aktivnost v OOS z veliko žlico«, namreč že peti mesec od sklenitve delovnega razmerja sem bil predlagan za predsednika OOS Sigma Ptuj, ki je v tistih letih orala ledino svojega razvoja. Sindikat se je moral aktivno vključevati v reševanje proizvodne problematike, problematiko uvoza surovin, samoupravno organiziranost, delitve dela in sredstev, problematiko delitve OD, medsebojnih odnosov itd. Menim, da je takrat sindikat naredil velik korak k izboljšanju osebnega in družbenega standarda delavcev, rekreacije, kakor tudi socialne varnosti, seveda v okviru svojih možnosti. Te aktivnosti so močno oživele ob organizaciji integracije SIGME in TAP v DO AGIS in po njej, so se problemi nizali drug za drugim in jih je bilo treba sproti reševati.

Tvoja ljubiteljska volja pa seže tudi v delo in gibanja KS. Tudi to je del aktivnosti, ki je opravičila podelitev priznanja prav tebi — izmed delavcev Agis. Ali drži ta misel?

Vključevanje v delo in življenje krajevne skupnosti, ni bila zgolj moja samoiniciativa, pač pa nekje poklicna dolžnost. Kot prosvetni delavec sem moral biti v toku dogajanja tako družbenopolitičnega kot kulturnega življenja v KS in občini. Ker sem stanoval v KS Zavrč, ki meji na sosednjo republiko Hrvaško, sem sodeloval na osrednjih proslavah

(Nadaljevanje na 6. strani)

Pogled na množico in prireditveni prostor

(Nadaljevanje s 5. strani)

in kulturnih manifestacijah, ki so se prirejale ob tednu Bratstva in prijateljstva sosednjih občin SR Slovenije in SR Hrvatske.

Bil sem tudi pobudnik pobratenja članov kolektiva, mladincev in pionirjev osnovne šole Babinec iz SR Hrvatske in osnovne šole »Franc Osojnik« Ptuj, kjer sem bil takrat zaposlen. To pobratenje je postalo tradicionalno. Podpisane so tudi javne listine o pobratenju. Kolektiva se vsako leto srečujeta na področju kulture, zabave, športa, člani učnega kolektiva pa izmenjujejo delovne izkušnje.

Odkar sem se preselil v Ptuj sem aktiven član likovne sekcije, gledališča Ptuj pri DPD Svoboda. Na področju športa sem član Streške druž. Agis, udeležujem pa se tudi v drugih množično — rekreacijskih športih v novi DO.

Sam delegat SIS za zdravstveno varstvo v KS Franc Osojnik Ptuj ter član nekaterih društev (DLT, Andragoško društvo Slovenije, RK, PD in podobno). Torej, kolikor ta misel drži, presodi sam.

— Sodeč po vsem tem si bli-
zu več čemu, dogajanjem, ki
so prav tako sestavni del na-
log in opravil. To ti daje tudi
precejšen pregled nad uspeš-
nostjo in obolevimi področji
aktivnosti na vseh ravneh. U-
poštevajoč poznavanje tudi
teh strani samoupranih in
družbenopolitičnih gibanj, kje
tičijo po tvoje razlogi za to?

Glavni razlog za uspešno in
neuspešno delovanje na kate-
rem koli področju, po mojem
tičijo v ljudeh, ki se na teh
področjih gibljejo, in ki lahko
s svojo prisotnostjo bistveno
vplivajo na uspešnost, ali ne-
uspešnost. To predvsem lahko
opazimo v delovanju naših
samoupravnih organov (DS,
komisije, odbori itd.). Delegati
so že tako daleč »zastrupljeni«
z nepravilnim pojmovanjem
samoupravljanja da rajši gla-
sujejo v svojo škodo, kot v ko-
rist drugemu, npr. združeva-
nje sredstev za družbeni stan-
dard, izobraževanje itd. Nasled-
nji razlog lahko iščemo v
neinformiranosti, oziroma ne-
zainteresiranosti za informaci-
je, če ne gre za osebno korist,
za katero je vsak zelo hitro
informiran, potem v kadrovske
strukture, večina naših delav-

cev ima doma manjše kmetije,
zato jih je težko samoupravno
ali družbenopolitično angaži-
rati, žal so med njimi tudi
mladinci. Nadaljne razloge vi-
dim tudi v nezaupanju do stro-
kovnih delavcev in služb, kar
ima velik odraz v delovni us-
pešnosti.

— V Agisu opravljaš tudi
dela in naloge organizatorja
izobraževanja. Torej neposre-
dno slediš dogajanjem prid-
obivanja znanja za boljše delo
naših delavcev. Ali bi bilo po
tvoje umestno uvesti tudi izo-
braževanje, kjer bi sleherni za-
poslen, pa tudi nekvalificirani
delavec lahko dobil znanje z
osnovnih samoupravnih in
drugih področjih, ki so nujna
za kvalitetno samoupravno ko-
municiranje?

Vsekakor. Na žalost tako kot
drugje, se tudina področju izo-
braževanja obnašamo »tipično
slovensko«. Če se sam no-
češ dodatno izobraževati, še
drugemu ne privoščiš, še pose-
bej, če lahko kot delegat o tem
odločaš. Seveda se sklepi dru-
gače »zavijejo« — ni denarja,
naša TOZD takega profila ne
potrebuje ipd. Kar zadeva izo-
braževanje za delo samou-
pravnih organov in DPO sem
s težavo realiziral nekaj sploš-
nih seminarjev v DO.

— In da ne bova govorila
sam o tem, zaradi česar je
stekel razgovor, še nekaj vpra-
šanj, morda tudi lažjih ali pa
težjih. Kakšni smo po tvoje
ljudje?

Kakšni smo po mojem lju-
dje? Ha, ha! Ne vem, če lahko
dajem izjave o tem. Če me
vprašuješ na splošno o obna-
šanju ljudi, je odgovor lahko
zelo kratek in jase. Ljudje
smo kot naše TOZD. Vsak vidi
samo sebe, za druge se ne za-
nima, nočejo si med seboj po-
magati, zapirajo se sami vase,
ni prave družabnosti, zaupa-
nja, iskrenosti — ampak, jaz
takega človeka še nisem videl
— drugi ljudje med seboj so
taki...

— Med sodelavci si znan po
tovariškem odnosu do sleher-
nega. Vemo pa, da smo ljudje
iz različnih razlogov vedno
bolj razburljivji. In ne samo to.
Tudi egoizma je prevečkrat
toliko, da se tudi odtujujemo
drug od drugega. Zakaj si ti
drugačen?

Jaz da sem drugačen? Ne.
Takšen sem kot vsi drugi z

Podpis sporazuma za boljše sodelovanje

Po več mesečnih pripravah in vsklajevanju razvoja sloven-
ske gumarske industrije, kjer je prišlo do delitve programov
proizvodov tehnične gume med Savo Kranj in DO AGIS, je
dne 4. 6. 1980 prišlo do podpisa samoupravnih sporazumov o
združevanju dela in sredstev med DO Savo — TOZD GTI in DO
AGIS — TOZD Gumarna. Podpisu sporazumov so prisostvovali
tudi predsednik Izvršnega sveta SO Ptuj ter predstavniki Kre-
ditne banke Maribor.

Samoupravna sporazuma o zdru-
ževanju dela in sredstev, ki sta
bile sprejeta na samoupravnih
organih v obeh delovnih organi-
zacijah zagotavljata:

— samoupravni sporazum o
združevanju dela in sredstev s
katerim zagotavlja Sava Kranj —
TOZD GTI sofinanciranje nove
TOZD Gumarna v DO AGIS za-
gotavlja naložbo v višini 20 mio
din ter prenos opreme, orodij in
dokumentacije v znesku preko
6 mio din,

— samoupravni sporazum o
združevanju dela in sredstev s
katerim AGIS TOZD Gumarna za-
gotavlja Savi TOZD GTI 20 mio
din za zaključitev investicije me-
šalnih kapacitet.

S podpisom teh sporazumov si
je TOZD Gumarna zagotovila
sredstva za zaključitev investi-
cije za novo Gumarno, ki je za-
radi podražitev presešla predra-
čunsko vrednost 110 mio din.

S sofinanciranjem izgradnje me-
šalnih kapacitet v DO Sava Kranj
pa si je TOZD Gumarna zagoto-
vila dovolj mešalnih kapacitet za
naslednje srednjeročno obdobje
ter se tako izognila drugi fazi iz-
gradnje, ki bi po tekočih cenah
presešla vrednost 60 mio din,
kar bi v tem trenutku pomenilo
izredno veliko breme tako za
TOZD Gumarno kot za DO AGIS.
S tem, da mešalne kapacitete ne

bi bile izkoriščene več kot 37 %.

Iz navedenih sporazumov pa
izhajajo še obveznosti za pri-
pravo sporazumov in pogodb, ki
bodo natančno določale dinami-
ko prenos opreme in tehnolo-
gije iz Save v AGIS, urejali si-
stem cen in devizno problema-
tiko pri oskrbi s surovinami ter
določali dohodkovne odnose z
DO Sava COMMERCE. Strokov-
ne službe Save in AGIS-a so za-
dolžene, da v mesecu juniju pri-
pravijo osnutke teh samoupravnih
aktov.

Ob podpisu sporazumov je bila
obravnavana tudi kadrovska pro-
blematika, ki jo bosta obe delovni
organizaciji na področju gu-
marstva reševale skupno. Za izo-
braževanje novih delavcev, ki se
bodo zaposlili v TOZD Gumarni
se bomo posluževali izobraževal-
nega centra v Savi, zagotoviti pa
si moramo tudi del sredstev za
izobraževanje od SIS za zaposlo-
vanje Ptuj. V tej smeri so že bili
napravljani prvi koraki. Ob za-
ključku ugotavljamo, da je podpis
obeh samoupravnih sporazumov
naletel na vsestransko podporo
pri družbenopolitični skupnosti
ter na Kreditni banki Maribor,
zato moramo vložiti vse napore,
da sprejete obveze iz sporazu-
mov realiziramo v dogovorjenih
rokih.

Zlatko Špoljar

vsemi svojimi dobrimi in sla-
bimi lastnostmi, le da so pri
nekaterih ene razvitejše od
drugih. Praviš, da smo ljudje
vedno bolj razburljivji? Kaj je
to razburljiv?

— Skozi vsa vprašanja ver-
jetno nisva uspela spregovoriti
o vsem. Zato za konec povej
tisto, kar nisem vprašal in o
čem bi želel spregovoriti sam.

Želel bi, da bi ljudje res po-
stali enkrat ljudje, da bi kole-
ktiv bil kolektiv, kjer bi drug
drugemu lahko zaupali, in še
bolj okrepili prijateljske od-
nose med delavci. Pri vsej tej
potrošniški mrzlici bi želel, da
bi ljudje prenehali nositi de-
narnico v prsih, namesto srca.

Z enoto NZ „na prste (pre) hitrim nogam“

Trenutno je v Agisu dokaj mirno. Tiho in mirno, kot da se nič ne dogaja, kot da v zvezi z neprijetnimi dogodki in nadvse skrajno neodgovornim obnašanjem posameznih »SAMOUPRAVLJALCEV« ni bilo tudi nekaj sestankov na različnih ravneh. In da bi to tišino, ta navidezni mir, predvsem tisti, ki dokaj hrupno izpolnjujejo svoje »potrebe« ne čutili tako prijetno kot tisti, ki to zaslužijo, vas želimo vse, dragi sodelavci spomniti, da ustaltivna prizadevanja nimajo za cilj zgolj besedičiti tjavdan, delati pa tako kot ne želimo, ko govorimo, temveč tako, kot želimo, ko delamo. Pa ne vsi! Samo nekaj vas je, ki, lahko bi dejali tudi prepogosto iz naših skupnih teženj, silite v svoja preveč osebna in škodna hotenja. Res silite, in to kljub vsemu, da vas z vsemo-gočimi opozorili poskušamo odvrniti od vaših skoraj vsakodnevnih »prispevkov«, ki si jih nihče ne želi. Ti »prispevke«, ki jih tudi imenujemo hujše kršitve delovnih obveznosti niso nikjer zapisani v naših ustaltitvenih načrtih, za katere smo se izrekli vsi, torej tudi vi, ki danes z atletske spretnostjo zapuščate delo ali si kako drugače, po svoje, skrajšujete delovni čas. Ovire okrog tovarniških površin niso to, temveč objekt nad katerim se je potrebno tudi znesti in si tako utreti pot do cilja, od koder se vračate na delo »potešeni žeje« in večini tudi z nekaj rezerve. Vaši odhodi pa nimajo vedno za posledico »potešitve žeje«, tudi pogoste opitosti, ki pripomorejo k nezgodam ali vnašajo nestrpnost med pridne in prizadevne, med tiste, ki prihajajo redno in pravočasno na delo, dela ne zapuščajo in tudi ga zaključujejo ob času, ki je odmerjen. Takšni kot ste, pa povzročate svojim sodelavcem materialno škodo tudi tako, da manj kot oni prispevate za zadovoljevanje skupnih interesov.

Ob opisovanju in razmišljanju o teh dogodkih, ki jih naj bo v prihodnje čim manj, bi bili preveč »ozki«, če bi vso pozornost namenili samo njim.

Se je nekaj podobnih, morda tudi lažjih kršitev, ki bi jih morali izključiti iz vsakodnevnega dela in življenja našega kolektiva. Gre za razne igre, tudi kvartanje, kar prav tako ne sodi v delovno organizacijo, kajti njeni prostori niso namenjeni veseljenju ter zabavi.

Vsa ta spremljajoča »neproizvodna« dogajanja, predvsem tista, ki sežejo čez tovarniške ograje ali do nedovoljenih zapuščanj dela na drugi način, so nujno narekovala potrebo, da se je sestal tudi koordinacijski odbor za SLO in DSZ.

Na posvetu je bil sprejet dogovor, da bomo poskušali dosledneje poseči v spremljanje in gibanje naših delavcev, ki kljub opozorilom varnostnikov zapuščajo delovno organizacijo brez dovoljenj. Vzporedno z varnostniki bi naj temu sledila enota NZ. Torej oprijeti se je potrebno še dodatnih ukrepov in tako identificirati vse, ki hujše kršijo delovne dolžnosti, red in disciplino.

S tem posegom v izvajanje reda pa sili v ospredje vprašanje, ali je to res edina rešitev za naš boljši skupen odnos do dela in skupnosti, do družbe v kateri samopravljamo. S takim načinom vračanja zaupanja, široke svobode in popolnega odločanja ter pravic, naših samoupravnih teženj, v smislu dogovarjanja in odločanja, sigurno ne usmerjamo na najboljša pota.

Nenazadnje pa tudi k ustaltitvi vsesplošnih prizadevanj za boljše delo ne prispevamo tako ničesar.

Brez čuta odgovornosti nekateri posamezniki zapuščate delovne naloge, kar pogojuje izgubo določenega delovnega časa. K temu izgubljenemu delovnemu času pa bomo dodali še čas, ki bo prav tako izgubljen, kajti za odpravo nepravilnosti bo tako zvržen službeno odgovornih ljudi potrebno še določeno število članov Narodne zaščite.

Čas seveda ne bo izgubljen, če bomo s temi ukrepi dosegli namen, bo pa izgubljen iz vzroka, ker bi bilo nujno poostri odsojnost delavcev in disciplino v sami TOZD. Vsi odgovorni bi morali dosledneje slediti gibanjem svojih delavcev, in ker to ne, posamezniki izrabljajo njihovo »dobro voljo« ter tako po svoje »samopravljajo«, v škodo nas vseh.

Z aktiviranjem članov enot narodne zaščite v odpravljanje teh vsakodnevnih pojavov, smo lahko prisotni samo določen čas, torej nekaj dni, v času, ko ljudje odhajajo na malico. Zato je pomembnejše, da se brez omahovanja držimo že tolikokrat izrečenih trditev, da je nujno poskrbeti za red predvsem tam, odkoder ljudje izhajajo, kar pa je naloga njihovih predpostavljanih. Z nadaljnjim odnosom predvsem odgovornih delavcev do takšnih dopuščanj, bodo tudi ti morali disciplinsko odgovarjati.

To je tudi eno izmed stališč, koordinacijskega odbora za SLO in DSZ. Stališče, ki daje nalogo SDS, da si izbere dan ali več dni v tednu in skupno z odgovornimi delavci ugotovi prisotnost. Prav ti rezultati, v kolikor bodo ponovno negativni, lahko odgovorne privedejo na zagovor, kjer se jim bo izrekel disciplinski ukrep.

Smernice in razprava koordinacijskega odbora za SLO in DSZ so naložili članom enote NZ, da takoj po seji izvedejo naloge in ugotovijo število nedovoljenih gibanj izven tovarniških površin. S tem pa seveda tudi ugotovijo, kdo je tisti, ki ga ne more zadržati nobena sila, da ne bi, pa čeprav samo za kratek čas, tudi med delom obiskal gostinski lokal in si tako potešil »žejo«. Izid akcije je pokazal, da se je ta navada vkoreninila mnogim, nekaterim pa tudi tako globoko, da kljub ponovnim opozorilom članov enote NZ in varnostnikov niso odstopili od svoje namere in so z občutkom zmagovalcev korajžno stopili ob točilno mizo v bližnji Konzum, ali kje drugje. Po sklepu koordinacijskega odbora za SLO in DSZ vse, ki ste svojo namero izpolnili tudi objavljamo, s čimer vas opozarjamo, da v bodoče upoštevajte red, za katerega smo se odločili skupno, kajti v obratnem smislu nas vaša početja vodijo vedno globje, v še slabše, v posledice, ki so lahko tudi daljnosežnejšega značaja.

Izid akcije enote NZ, z dne 9. junija 1980: Kljub opozorilom so zapustili DO v času rednega dela brez dovoljenj delavci iz naslednjih TOZD:

TOZD Avtooprema — TAP
Jagarinec Jože,
Majcen Franc,
Arnuš Branko,
Podgajski Ivan
TOZD KOVINSKA OBDELAVA
Repič Marjan,
Vidovič Marjan,
Skok Ivan
Murko Bojan,
Visenjaki Dani,
Vtič Vlado
TOZD ORODJARNA
Milošič Zvonko
TOZD GUMARNA
Šprah Janko
Saver Anton

Upamo, da ob ponovitvi akcije ne bo na seznamu več imen, ki jih lahko zasledimo v tem sporočilu. Pa tudi vse ostale, ki so pač tega dne, morda tudi po ključju, ostali na delu, in niso poskušali v bližnji lokal na brizgane ali pivo, ne bi želeli, da jih zasledimo na seznamu hujših kršiteljev delovne discipline, v prihodnje.

Vse to pa bo ustvarilo pri nekaterih tudi nekaj nezadovoljstva. In kako se temu ogniti? Tako, da bomo izpolnjevali delovne dolžnosti tudi na področju discipline in reda.

Koordinacijski odbor za SLO in DSZ

DISCIPLINSKI POSTOPEK

V letu 1979 je bilo posredovanih v pravno službo 252 zahtev za uvedbo disciplinskega postopka, kar je v primerjavi z letom 1978, ko je bilo posredovanih 120 zahtev, še enkrat več. In sicer:

TOZD	1978	1979
TAP	40	118
GUMARNA	30	57
KOVINSKA OBDELAVA	14	31
SERVIS	11	13
ORODJARNA	6	7
VZDRŽEVANJE	1	0
PRECIZNA MEHANIKA	1	3
KOMERCIALA	1	4
VELIKA OPREMA	0	13
DSSS	16	6

Iz tega lahko ugotovimo, da se je število zahtev najbolj povečalo v številčno najmočnejših temeljnih organizacijah, to sta Avtooprema Ptuj TAP in Gumarna. Med kršitvami delovnih obveznosti prevladujejo predvsem neopravičeni izostanki z dela, samovoljna zapustitev del oz. nalog, zapuščenje temeljne organizacije, kakor tudi delovne organizacije na nedovoljenem mestu (čez ograjo) in na nedovoljen način (brez dovolilnice), malomarno opravljanje dela. Redkeje se pojavljajo kršitve kot so: vinenost na delu, odtujevanje družbene lastnine oz. lastnine sodelavcev, fizični napad oz. poskus napada na sodelavce.

Ugotavljamo tudi, da so storjene kršitve v večini primerov hujše kršitve delovnih obveznosti, saj je od posredovanih 252 kršitev bilo le 15 lažjih.

Disciplinska komisija je v letu 1979 izrekla naslednje ukrepe:

— opomin	58
— javni opomin	66
— pogojno prenehanje delovnega razmerja	18

— prenehanje del. razmerja 18
— denarna kazen 2
— razporeditev na druga dela oz. naloge 0

Postopek je bil ustavljen v 40 primerih, predvsem iz vzroka, ker je delavec kršitelj med postopkom prenehal delovno razmerje. V nekaterih primerih je bilo tudi ugotovljeno, da bi bilo glede na neznatnost kršitve ali njene posledice postopek nesmotno nadaljevati.

V 19 primerih disciplinska komisija ukrepa ni izrekla, predvsem zaradi tega, ker je že sama uvedba postopka kakor tudi pripravljani postopek pozitivno vplival na delavca — kršitelja delovne obveznosti ali pa zaradi tega, ker bi izrek ukrepa povzročil negativne posledice pri delavcu — kršitelju. Namen disciplinskih postopkov namreč ni samo kaznovati delavca za kršitev delovne obveznosti, ampak je njen namen tudi ta, da vzgojno vpliva na kršitelja.

Mnenja smo, da izpeljava postopkov ni vedno tako uspešna, kot bi morala biti, pa tudi izre-

Mednarodni sistem enot - SI

Interni standard 103 005, ki smo ga izdali 12. 9. 1978, ima za cilj postopno uvajanje mednarodnega sistema merskih enot »SI« (System International). Kljub temu, da je standard izdan več kot dve leti pozneje v odnosu na veljavnost zakona, ki obravnava merske enote (Ur. list SFRJ št. 13/76), posamezne službe v tovarni niso pokazale nobenega zanimanja ter interesa, da bi se spoznale z določili Zakona oz. z merskimi enotami, ki jih ta predpisuje in njih uporabo uvaža s 1. 1. 1981. leta. Zato smo se odločili, da na tem mestu napišemo nekaj besed o merjenju nasploh in posebej omenimo nove merske enote.

METRSKI SISTEM

Najbolj pomembni trenutki v človeški zgodovini so vsekakor tisti, ko je človek pričel s štetjem in merjenjem. Za štetje in merjenje je človek uporabil dele svojega telesa. Tako naprimer decimalni številčni sistem izhaja od 10 človeških prstov na rokah. Resnici na ljubo je potrebno še povedati da se je obdržal tudi duodecimalni sistem v vsakdanjem življenju ljudi in to predvsem zaradi neverjetnih lastnosti števila 12, ki se lahko deli s številčkama 3 in 4, saj te številke še vedno uporabljamo pri merjenju časa:

- 12 mesecev je 1 (eno) leto
- 2 x 12 ur je 1 (en) dan

Prav tako se je obdržal seksagesimalni sistem za merjenja časa in to (verjetno), ker ima v sebi elemente decimalnega sistema. Mar se v vsakdanjem življenju ne sliši:

- »za pet minut« ali
- »samo za deset minut« ...

Pri ustvarjanju dolžinskih merskih enot človeku poslužili deli lastnega telesa. O tem govorijo celo nekatere merske enote, kot na primer stopa, palec, lahet ali hvat in drugo. Kot merilo za maso se je uporabljal poljubno iz-

bran predmet ali tvar. Včasih je to bilo zrno kakega roda, včasih celo kamen. Da je to bilo res tako, prepričljivo nam dokazujejo nazivi nekaterih merskih enot »granulum« (zrno) — stara enota za maso v farmaciji ali »stone« (kamen) — enota mase, ki se še danes uporablja v Angliji.

Ideja, da se enote za dolžino in maso združijo v enoten sistem je zelo stara. Že pri Asirijcih je za enoto mase »talent« vzeta masa kubične stope vode. Podoben primer smo imeli v naših krajih s »težinsko oko« (majolka), v uporabi je bila tudi »volumenska oka«.

Množina poljubno osvojenih, medsebojno popolno neodvisnih, merskih enot je onemogočala sporazumevanje, zlasti trgovino in to tako med ljudmi oddaljenih pokrajin, kakor tudi med ljudmi sosednjih naseljenih krajev. Poskusi, da se merske enote unificirajo so bili vedno brez vidnega uspeha. Kot primer naj omenimo dolžinsko mero jard (Yard). Ta merska enota se je porodila v Angliji in se še danes uporablja, nastala pa je na podlagi ukaza angleškega monarha Henra I, ki je odredil tudi velikost te enote.

lovne discipline in zato na takšne delavce izrečni ukrepi ne učinkujejo pozitivno.

— mladi delavci, ki prihajajo v delovno organizacijo, so velikokrat prepuščeni sami sebi. Zato je nujno, da zapadejo pod vpliv starejših delavcev in skupaj z njimi kršijo delovne obveznosti na ta način, da zapuščajo delo in odhajajo na pijačo v »Konzum« med delovnim časom.

— na obravnavo disciplinske komisije so vabljeni tudi direktorji in predstavniki osnovne organizacije sindikata tiste TOZD, iz katere so kršilci, ki se obravnavajo. Ugotovljamo, da direktorji temeljnih organizacij, kakor tudi predstavniki sindikata ne jemljejo disciplinskih postopkov preveč resno, saj se ne odzivajo vabilom za obravnavo.

Ker izrečni ukrepi, kot je že bilo ugotovljeno, ne dosegajo želenih rezultatov, se je disciplinska komisija odločila, da bo v bodoče poleg ukrepa naložila delavcu — kršitelju tudi povrnitev materialnih stroškov, če je materialna škoda nastala v zvezi s kršitvijo delovne obveznosti. Torej odgovornost bo odslej dvojna: disciplinska in odškodninska.

PRAVNA SLUŽBA

Namreč dolžino od vrha lastnega nosa do vrha srednjega prsta leve roke v iztegnjenem stanju, je imenoval z »yard« (0,9144 m). Omenimo še slučaj dubrovniške republike, kjer so kot etalon dolžine uporabili dolžino podlahta viteza Orlanda.

Izmerjeno dolžino so vgradili na podstavek nadgrobnega spomenika z jasno določenimi mejami in sicer v obliki črte.

Na začetku 18. stoletja se je porodila ideja o povezavi dolžine s kakšno naravno velikostjo. V ta namen je, kot naravna velikost, vzet zemeljski meridian in tako je Francoska akademija znatnosti leta 1790 do 1792 organizirala merjenje meridiana v Peruju in Laponiji. Šele potem so nastali prvi merilni vzorci — etaloni ki jih poznamo kot »hvat iz Peruja«, katerega dolžina je bila oz. »hvat s serverja«. Te meritve bi naj istočasno potrdile obliko zemlje in prekinile 50 letno razpravo med privrženec teoretikov (zlasti Njutna) in astronomov (zlasti Kasinija). Po meritvah so privrženec Njutna slavili svojo zmago, saj je bilo dokazano, da je zemlja sploščeni sferoid.

Šele francoska je dala iniciativo za ustanavljanje meterskega sistema. Tako je odločeno, da se za enoto dolžine sprejme meter, ki je 40-milijoniti del meridiana. Kontrolo nad določeno enoto sta preverjala matematika Dalambert in Mešeri v letih 1791 — 1793, ki sta nalogo uspešno opravila in potrdila enoto dolžine »METER«, iz katerega so definirane enote za prostornino (volumen) in maso. Tako je 22. 6. 1799 leta francoski arhiv uradno sprejel in arhiviral etalon metra pozn pod imenom »Arhivski meter« ter etalon za maso z nazivom »arhivski kilogram«.

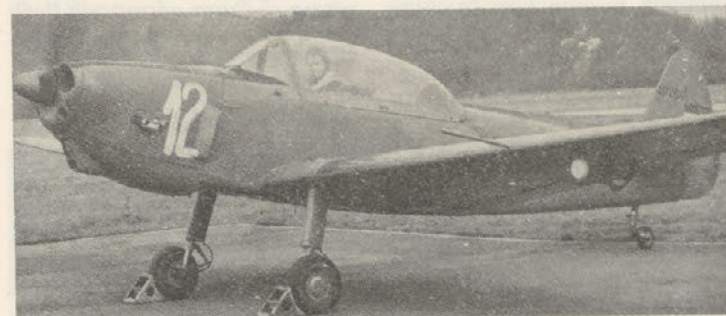
enot in — nazadnje je 11. Generalna Konferenca 1960. leta sprejela ime »Le Systeme International d'Unites« z mednarodno kratico SI. Sistem SI tvorijo osnovne in izpeljane enote. Osnovne enote sistema so:

Fizikalna veličina	Naziv	Simbol
dolžina	meter	m
masa	kilogram	kg
čas	sekunda	s
el. tok	amper	A
termodinam. temperatura	kelvin	K
svetilnost	kandela	cd
količ. snovi	mol	mol

Izpeljane enote SI so podane s pomočjo osnovnih enot z uporabo matematičnih operacij množenja, deljenja in potenciranja. Nekatere izpeljane enote SI imajo posebna imena in posebej označbe (tab. 2, standard 103 005). Za nas je pomembno, da je uporaba mednarodnih enot SI urejena z zakonom, ki pozna:

- osnovne enote SI (obvezna uporaba)
- izpeljane enote SI (obvezna uporaba)
- enote izven SI, katerih uporaba je dovoljena
- enote izven SI, katerih uporaba je dovoljena na določenih področjih
- enote izven SI, katerih uporaba je dovoljena do 31. decembra 1980.

Detaljna razlaga posameznih enot, ki jih obdeluje sistem SI in Zakon bi bila preširoka in nebi dosegla zaželenega efekta na tem mestu. Zato omenjamo samo enote z uporabo na določenih področjih, so pa izven sistema SI:

Primeru Francije so sledile druge države z uvajanjem decimalnega meterskega sistema in tako zasledimo, da so pričele:

- Leta 1815, Luksenburg
- Leta 1816, Belgija, Nizozemska
- Leta 1820, Grčija
- Leta 1848, Čile
- Leta 1849, Kuba, Španija in Filipini
- Leta 1853, Kolumbija
- Leta 1861, Italija
- Leta 1879, Srbija itd.

MEDNARODNI SISTEM ENOT-SI

Meterska konvencija je dočkala 100 letnico obstoja z razdeljenim in sprejetim mednarodnim sistemom enot. Že 9. Generalna konferenca leta 1948 je s šesto resolucijo zadolžila Mednarodni Komite, da izdela kompletne regulativne merilnih enot. Naslednja Generalna Konferenca je leta 1954 sprejela 6. osnovnih

- morska milja (enota za dolžino)
- voz (enota za hitrost)
- atomska masa (enota za maso)
- volt-amper in var (enota za moč)
- tex (enota dolžinske mase)

Tudi pregled enot, katerih uporaba je omejena na 31. 12. 1980 oz. se po 1. 1. 1981 ne sme uporabljati, ni majhen in priporočamo vem tistim, ki to področje morajo obvladati, zaradi narave svojega dela, da koristijo omenjeni standard. V informacijo navajamo, da je teh enot precej, nanašajo pa se na dolžino (ongstrem, mikron, cola, palec, čevljev, jard, fadom), površino, prostornino, maso, hitrost, pospešek, silo, tlak (ni več tehnične in fizične atmosfere, milimetra živosrebrnega in vodnega stebrička) itd.

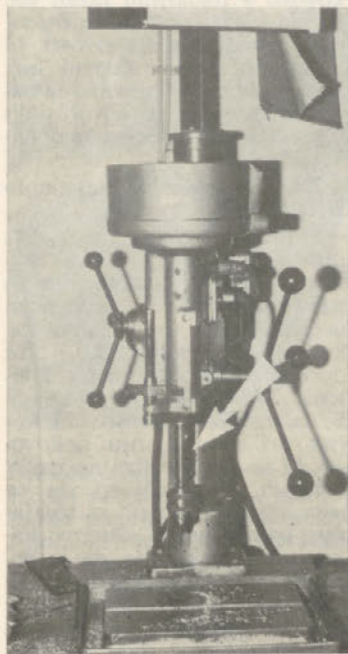
Vsaka nesreča pri delu moti normalen potek dela, izgubljen čas pa pomeni izgubljen denar

V prvem tromesečju letošnjega leta smo zabeležili v naši DO AGIS Ptuj 38 nesreč pri delu, s katerimi smo izgubili 469 delovnih dni ali 3.753 delovnih ur.

Med temi 38 nesrečami pri delu pa so bile tudi tri težje, ki so se zgodile vse v mesecu marcu. Kot zanimivost pa naj povem, da so se zgodile v tedenskem presledku in to vsaki ponedeljek. Prva se je zgodila 17. 3. 1980 v TOZD Precizna mehanika, kjer je delavki na vrtalnem stroju odtrgalo meziniec leve roke v prvem členku.

Kako je prišlo do nesreče?

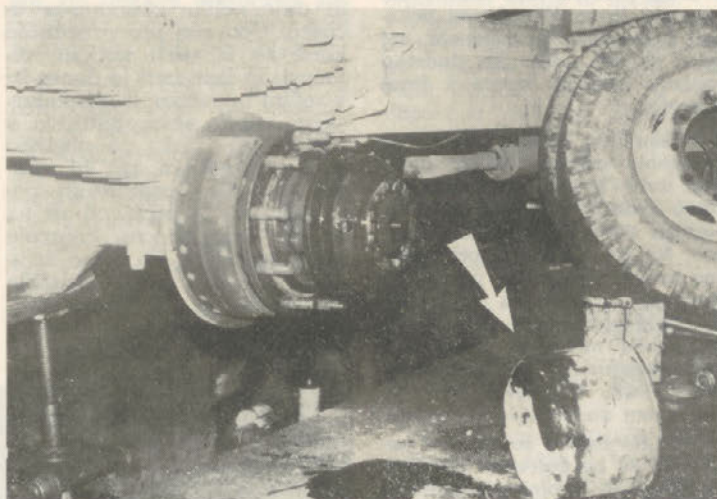
Neposredno pred nesrečo je mazalec delavki na vrtalnem stroju, Šlamberger Berti, namažal stroj. Ko je le-ta stroj vklopila je zaradi centrifugalne sile začelo olje, ki je priteklo po (vrtalnem) vretenu, škropiti naokrog. Da bi delavka to preprečila je vzela čistilno volno in hotela obrisati vreteno pri čemer pa ni izklopila stroja. Vrteče se vreteno ji je zgrabilo čistilno volno, le-tu pa ji je odtrgalo meziniec leve roke v prvem členku.

Puščica označuje mesto, kjer je Berti Šlamberger navilo čistilno volno

Kako je lahko nevarno, če segamo z roko v območje stroja, ki je v pogonu se lepo vidi iz primera tov. Šlambergerjeve. Ne smatramo, da je delavka povzročila nezgodo namenoma, toda v trenutku, ko je hotela obrisati vreteno, je polagala premajhno pozornost nevarnosti in storila usodno napako, ker vretena ni izklopila. Zaradi te napake je delavka bila na bolniški 18 dni. Koliko znesejo stoški njene nezgode pa si naj vsak sam izračuna, že podatek, da dan zdravljenja oz. bolniške stane delovno organizacijo okrog 800 din, dovolj zgovorno pove, da stroški niso majhni. V te stroške pa ni zajeta bolečina delavke, ki je v tej nezgodi postala invalid.

Druga nezgoda se je zgodila 24. 3. 1980 v TOZD Servisi, kjer

Desno pesto kolesa — puščica označuje pokrov, ki je poškodoval Milana Mariniča

je mehanik Marinič Milan na tovornem avtomobilu menjaval oljno tesnilo zadnjega desnega pesta kolesa.

Tov. Marinič je s pomočjo kladiva in izvajača skušal demontirati pokrov zadnjega desnega pesta. Ker se le-to ni vdalo pod udarci kladiva, je skozi izvrtino, ki služi za mazanje ležajev, začel pokrov polniti z zrakom. V pokrovu je nastal pritisk cca 7 atm., kar je povzročilo, da je nastala močna eksplozija. Pokrov je vrglo v tov. Mariniča, ki je čepel pred kolesom. Udarec pokrova zadnjega kolesa je bil tako močan, da je tov. Mariniča prevrnil po tleh, pri tem pa mu je zlomil levo nogo in desno roko.

Kaj je privedlo do odločitve, da je tov. Marinič začel polniti pokrov z zrakom, ne vemo — vemo pa, da se podobne nezgode vsaj v oddelku tovornih vozil Servis ne bodo več zgodile.

Tov. Marinič je bil na bolniški 54 dni, vendar še sedaj čuti posledice te nezgode in jih bo verjetno čutil vedno.

Tretja nezgoda se je zgodila 31. 3. 1980 v oddelku linijske montaže TOZD TAP.

Tov. Zupanič Friderik, delovodja v oddelku montaže je na stroju za odsekavanje jeklene vrvi, ki služi za dvig stranske šipe pri avtomobilu znamke Opel, nastavljal točno dolžino te jeklene vrvi.

Ko se je z rokami nahajal v delovnem območju stroja je s komolcem sprožil napravo, le-ta pa mu je stisnila kazalec leve roke, tako, da je moral iskati

zdravniško pomoč in so mu del prsta amputirali.

Kaj rečete tej nezgodi?

Tovariš Zupanič, bi moral med nastavitvijo jeklene vrvi izklopiti glavno stikalo, kar bi onemogočilo vklop stroja, pa tudi sti-

kalo za vklop stroja bi moralo biti zaščiteno tako, da ga z ne-namernim dotikom ni možno aktivirati.

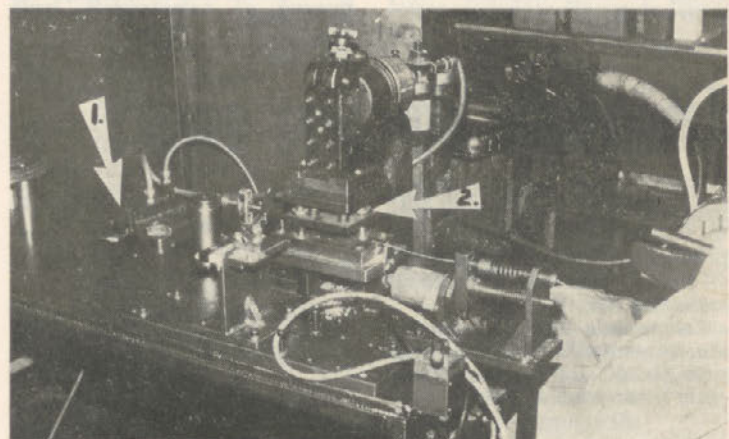
Sedaj po nezgodi je stikalo na tem stroju zaščiteno toda žal, tov. Zupanič je ostal brez prsta, v bolniškem staležu pa je bil 24 dni.

To so tri nezgode, ki so se zgodile v letošnjem letu, pri katerih smo izgubili 89 delovnih dni, ali 712 delovnih ur.

Povem naj še, da ni naš namen, da bi te delavce, ki so se jim te nezgode zgodile očrnilo v naši DO. Zavedamo se, da smo vsi ljudje, in da se nam lahko zgodi, da bomo danes ali jutri mi na njihovem mestu. Da se pa to ne bo zgodilo, moramo paziti vsi, kot opomin pa nam naj služijo te nezgode in upamo, da bo vsak našel nekaj, nad čemer se bo vsaj malo zamislil.

O podobnih delovnih nesrečah in nezgodah vas bomo še naprej obveščali preko našega glasila.

Ljubo Jurič

Naprava za odsekavanje jeklene vrvi — puščica 1 označuje stikalo, ki ga je poškodovanec nehote aktiviral, tako, da mu je naprava — puščica 2 — stisnila prst

TRAP LIGA

Strelci na leteče cilje SD AGIS so se 26. 4. 1980 pokazali kot organizatorji in tekmovalci 3. kola SLOVENSKE TRAP LIGE, ki je tokrat bila v Ptuj. Tekmovalo je 9 ekip iz cele Slovenije, ki so sklenile sporazum, da se bodo udeleževale vseh tekmovalj, ne glede na to, v katerem kraju bodo. Prav tako se je vsaka ekipa zavezala, da bo enkrat organizirala tekmovalje v svojem kraju. Tako je tudi SD AGIS ob pomoči DO AGIS bila organizator 3. kola.

Za ekipo SD AGIS so nastopali: Stanko Bračič, Franjo Ribič, Anton Furjan in Milan Hlupič. Streljalo se je na 50 glinastih golobov. Najboljši posameznik naše ekipe je bil Franjo Ribič, ki se je uvrstil na 9. mesto s 44

zadetki glinastih golobov, na 19. mestu s 42. zadetki glinastih golobov Stanko Bračič, na 25. mestu z 41 zadetki glinastih golobov Anton Furjan in na 37. mestu s 37 zadetki glinastih golobov je bil Milan Hlupič.

Ekipno so naši strelci dosegli odlično 4. mesto.

Posebej bi se zahvalili naši delovni organizaciji, ki je z razumevanjem finančno pomagala pri izvedbi tekmovalja, ki je hkrati delež h krepitvi ljudske obrambe naše domovine, razvijanju in utrjevanju bratstva in enotnosti in nenazadnje tudi prezentacija našega proizvodnega programa ter vzpodbujanje k sodelovanju na področju poslovne politike.

Odbor

Novo o poslovnotehničnem sodelovanju s firmo KIENZLE

V našem glasilu smo doslej že večkrat opisali aktivnosti za pravo izvedbo licenčne in kooperacijske pogodbe. Postopek potrjevanja obeh pogodb je bil že dolgoleten, saj smo obe pogodbi podpisali že v februarju leta 1978, potrjeni pa sta bili na Zveznem komiteju za energetiko in industrijo šele koncem lanskega leta. Akreditiv za plačilo enkratne licenčnine v višini 100.000 DM je bil zaradi spolšno znanih deviznih težav odprt šele proti koncu meseca aprila 1980. S tem je DO AGIS oziroma proizvajalec novega proizvodnega programa TOZD Precizna mehanika izpolnila vse obveznosti, ki so izhajale iz licenčne in kooperacijske pogodbe, da bi bilo mogoče konkretno pričeti s pripravljalnimi deli za proizvodnjo sedemdnevni tahografov TCO-15-6.

Na osnovi določila iz licenčne pogodbe o prevzemu tehnične dokumentacije za proizvodni program TCO-15-6 sta obiskala firmo KIENZLE naša predstavnikova tov. Edvard Vindiš in tov. Peter Alič. Razgovorom sta prisostvovala tudi predstavnikova uvoznizvoznega podjetja Tehnoimpex iz Ljubljane in zastopniškega podjetja Unikomerc iz Zagreba, ki bi naj bil tudi sovlagatelj v novo proizvodnjo.

Prvi del razgovorov je bil namenjen prevzemu tehnične dokumentacije, drugi del pa konkretizaciji kooperacijskega sodelovanja s firmo KIENZLE.

Doslej je firma Kienzle potrdila tri vzorce, enega izboljšane ga pa smo predali ob samem obisku. Tako računamo, da bo kooperacijsko sodelovanje steklo v drugi polovici leta 1980. Predstavniki firme Kienzle so pokazali precejšnje razumevanje, saj smo ob tej priliki še dodatno razširili možnost izvoza k firmi Kienzle.

V tem času poteka priprava za osvajanje izdelkov, ki so predmet izvoza in aktivnosti za pridobitev uvoznih dovoljenj za obdelovalne stroje in montažno opremo. Na tem področju pričakujemo znatne težave, kar pa nas še posebej obvezuje za realizacijo čim večjega izvoza. Ta je ob zmanjšani možnosti uvoza tudi edina alternativa, da bomo našemu tržišču zagotovili njo in predvsem sodobnejše tahografe.

Ob tem želimo še posebej poudariti, da bo potrebno izkoristiti v celotni delovni organizaciji, za to bo pomoč vseh TOZD v DO AGIS pri izvedbi kooperacije več kot nujna. Peter ALIČ

Tekmovanje ekip prve pomoči

Dne 17. maja 1980 je bilo pred osnovno šolo »TONE ŽNIDARIČ« VI. občinsko tekmovanje ekip prve pomoči, ki ga je organizirala Občinska organizacija rdečega križa Ptuj (OO RK).

Tekmovanje ekip prve pomoči sta se udeležili tudi dve ekipi prve pomoči CZ iz DO AGIS, in sicer v naslednji sestavi:

- I. ekipa
1. Bedrač Franc
2. Lazar Franc
3. Paveo Ivan

II. ekipa

1. Majcen Silva
2. Janžekovič Ana
3. Meznarič Marija

Ekipa prve pomoči so se pomerile v spretosti nudenja prve pomoči ranjencem po priloženih slikah.

Od 19 sodelujočih ekip prve pomoči so pripadniki CZ iz naše deovne organizacije zasedli solidno deveto mesto.

ŠTAB CZ
DO AGIS

PRIZNANJE - VZPODBUDA ZA NADALJNJE DELO

Z uvajanjem Integralnega sistema upravljanja kakovosti smo v DO AGIS začeli septembra leta 1977. Moramo še enkrat v kratkem pojasniti, kaj je osnovni koncept Integralnega upravljanja kakovosti, in kaj smo želeli doseči z uvajanjem.

Integralni sistem kontrole kakovosti — ISSK zajema in združuje kot najvišji nivo organizacije na področju kakovosti vse komponente projektiranja, razvijanja in realizacije kakovosti od proizvodnje pa vse do uporabe kakovosti na tržišču.

Moderne metode zasledovanja kakovosti omogočajo med ustvarjanjem kakovosti ažurno odkrivanje napak in pogosto tudi njihovih izvorov. Na podlagi tega lahko kontrola kakovosti deluje preventivno in daje velike ekonomske učinke. Uporaba sto procentne kontrole iz vseh količin, dimenzij in lastnosti je danes že v večini primerov iz gospodarstvenega vidika nesprejemljiva, s tehničnega vidika pa pogosto tudi neizvedljiva, ker bi s tako kontrolo posameznih podatkov uničili proizvod ali pa bi bil sam proces kontrole predolgotrajen, po drugi strani pa sto procentna kontrola ne zagotavlja 100% kakovosti. Zato sta vzorčenje, s katerim ocenjujemo že ustvarjeno kakovost na začetku posameznih faz procesa ali na koncu procesa in tekoča preventivna kontrola načina, ki dajeta široke možnosti za analize procesov in njihov nadaljnji razvoj.

Z uvajanjem ISSK v DO AGIS smo želeli doseči sledeče:

- boljšo kvaliteto vhodnih materialov,
- boljšo kvaliteto proizvodov,
- spremljanje vseh stroškov kakovosti, kot tudi analize in študijo ekonomičnosti kakovosti,
- stimulatívno materialno povezovanje kakovosti z nagrajevanjem na osnovi objektivnih, kvantificiranih podatkov za čim manjše skupine ali celo posameznike v obliki avtokontrole in kvalitetne norme, kar pomeni, da bo delavec normalno nagrajen, če bo dosegal normalno kakovost, stimulatívno nagrajen za boljšo kakovost in destimuliran pri slabih kakovosti.

Integralni sistem upravljanja kakovosti ni filozofija kot ga mnogo kateri smatrajo, ampak je v današnjem času

postal nujnost, na kar nas opozarjajo številne reklamacije (nezadovoljiva kakovost vhodnih materialov in finalnih proizvodov), nezadovoljstvo posameznih kupcev, odnosi na tržišču ipd. Za nadalje razvijanje ISSK je potrebno vsestransko angažiranje in sodelovanje vseh strokovnih služb in poslovnih struktur v DO AGIS, kajti kakovost izdelkov se ne ustvarja samo v neposredni proizvodnji kot mnogi mislijo, ampak se prične projektirati v izdelki v sami njegovi zasnovi — razvoju, konstrukciji, tehnologiji in preko ostalih strokovnih služb do proizvodnje, kjer se le vgrajuje. Zato je dolžan vsak prispevati k kreiranju kakovosti, spremljanju ustvarjanja kakovosti v nadaljnjih fazah vse do plasiranja na tržišče. S tem pa spremljanje kakovosti še ni zaključeno. V končni fazi je potrebno zasledovati, če naši proizvodi zadovoljujejo vsem željam in potrebam naših kupcev.

Za informacijo navajamo sledeče:

V mesecu maju je našo DO obiskala kontrola iz TAM Maribor našega dolgoletnega in največjega kupca z namenom oceniti način ustvarjanja kakovosti proizvodov, ki ji jih dobavljamo. Predstavniki kontrole TAM Maribor so izjavili, da je AGIS naredil velik korak pri spremljanju kakovosti, ki se manifestira na naših izdelkih. Povdarili so, da so ustvarjeni vsi pogoji za izvajanje Integralnega sistema kakovosti s pripombo, da je potrebno za vzdrževanje kakovosti na določenem nivoju oz. za njeno nadaljnje razvijanje, več sodelovanja med strokovnimi službami v naši DO. To priznanje nas mora spodbuditi k uspešnejšemu delu pri nadaljnjem razvijanju Integralnega upravljanja kakovosti.

Daniilo Gaspari

Razvid del in nalog

V preteklih dveh letih si ves čas prizadevamo oblikovati dela oziroma naloge, ki jih morajo izpolnjevati pri opravljanju dejavnosti temeljne organizacije in delovna skupnost.

Pregled vseh del oz. nalog ter pogoje za opravljanje del oz. nalog se oblikujejo v posebnem samoupravnem splošnem aktu, ki ga zakon imenuje razvid del oz. nalog.

Ta akt opredeljuje, ali točneje rečeno opredeljuje bi moral celoto vseh nalog in opravil, ki jih delavci posamezne samoupravne organizacije (TOZD, DSSS) morajo uspešno opravljati, da bi z združevanjem svojega dela in sredstev v družbeni lasti dosegli namen oziroma uresničili postavljene cilje. (Delavci smo se združili v TOZD z določenim namenom in ciljem!). Prav tako je razvid del in nalog osnovni akt ustvarjanja dohodka, in le posredno tudi delitve za OD, saj daje podlago za merjenje dejanskega delovnega prispevka delavcev.

Opredelevati mora vsa in hkrati le tista dela in naloge, ki so pogoj, da bi delavci z njihovim celovitim izvrševanjem dosegali planirane rezultate, oziroma da bi učinkovito gospodarili in upravljali z družbenimi sredstvi.

Vprašanje, v kolikšni meri bomo uveljavili resnično delitev po delu, je torej odvisno najprej od tega, ali bomo sestavili razvid del in nalog na podlagi analize dela oziroma določenih dejavnosti, ki so potrebne za doseganje skupnega rezultata dela.

Številne pomanjkljivosti na področju načrtovanja, prilaganja potrebam na trgu oziroma povpraševanja, obveščanja in kadrovske politike ugotavljamo navadno le zato, ker jih nihče ne opravlja, oziroma v razvidu del in nalog nikjer ne piše, kakšne so, ali kdo jih je dolžan opravljati.

Res pa je, da so jih kot dobri gospodarji z družbenimi sredstvi dolžni organizirati delavci v sleherni organizaciji združenega dela in sodijo predvsem v področje dela

skupnih služb. In tako številnih nalog, ki so ustavna in zakonska dolžnost delavcev v združenem delu preprosto organizirano sploh ne opravljamo, ob tem razvidi del določajo nekatera druga opravila v posredni proizvodnji bolj na subjektivni podlagi oziroma izmišljanju nalog, kot na osnovi členitve vseh nujno potrebnih dejavnosti.

Razvid del in nalog kot izraz delitve in hkrati dejanske združenosti del je osnovni pogoj, da delovni prispevek slehernega delavca lahko tudi merimo ali vsaj ocenjujemo.

V razvidu dela ni mesta za izmišljanja dela oz. naloge, kajti s takimi deli ne dosegamo načrtovanega cilja oziroma dohodka iz dela. Enako velja za zahtevnost del oz. nalog, za odgovornost za opravljanje del, za delovne pogoje itd. Zapisali bomo le takšne zahteve, ki so dejansko potrebne za opravljanje nalog sicer bomo na eni strani osiromašili dohodek na račun iz-

mišljenih »zahtevnih« nalog — včasih tudi popolnoma nepotrebnih, dočim bomo večini delavcem odmerjali manjši delež iz dohodka, čeprav le ti dobro opravljajo potrebna dela oz. naloge in o tem tudi realno oz. za večino sprejemljivo vrednotenje del, kot osnovni element za merjenje ali ocenitev prispevka opravljenega dela. Poveličevanje zahtevnosti del je torej najtežja napaka, ki si jo sami sebi delamo. Samo načrtno in uspešno opravljanje vseh nalog in opravil namreč lahko zagotavlja predvideno količino in kakovost dohodka in šele s tem tudi višji, to je od dejanskega delovnega prispevka odvisni osebni dohodek slehernega delavca.

Regres za letni dopust

Sklad skupne porabe ni bil naložen v vseh TOZD do planirane višine. TOZD TAP, GUM in VO po zaključnem računu za leto 1979 niso naložile med drugim tudi za regres za letni dopust. Zato so se družbenopolitične organizacije odločile za organizirano okcijo za združevanje sredstev (tiste TOZD, ki so sred. po ZR naložile) in delitev teh sredstev v enakih merilih. Kljub prizadevanjem družbenopolitičnih organizacij akcija ni uspela.

V mesecu maju je plansko analitski sektor seznanil delavski svet delovne organizacije o možnosti izplačila regresa za letni dopust iz tekočega čistega dohodka. Delavski svet je sklenil, da tudi tiste TOZD, ki sredstva za regres po zaključnem računu nimajo, izplačajo regres iz tekočega čistega dohodka. Izvršni

odbor konference OOS je delavskemu svetu delovne organizacije pripravil predlog enotnih meril za delitev sredstev za regres. Podobno kot lani, je tudi letos lestvica izdelana po kriteriju osebnega dohodka oz. ocenitve del, ki jih delavec opravlja.

Lestvica je naslednja:

št. razredov	znesek regresa
do 7,5	2.700,00 din
od 8 — 12	2.500,00 din
od 12,5 — 15,5	2.300,00 din
od 16 — 18,5	2.050,00 din
od 19 — 21,5	1.800,00 din
od 22 — 24,5	1.550,00 din
nad 24,5	1.300,00 din

Predlog je bil posredovan DS DO, ki ga je potrdil, potrdijo pa ga tudi DS vseh TOZD in DSSS. Izplačilo se izvrši med 1.7. in 10. 7. 1980. M. S.

Idejna in akcijska moč s poskusom nove oblike sodelovanja in dela

Na 6. sestanku OOKZ DSSS z dne 15. 5. 1980 je bil sprejet sklep, da se 31 članov Zveze komunistov razporedi v TOZD. Sklep je realizacija pobude Občinskega komiteja ZKS Ptuj. Sekretariat je opravil razpored članstva in sicer prehaja v posamezne TOZD naslednje število članov:

TOZD TAP	8
TOZD PM	4
TOZD GUMARNA	2
TOZD VZDRŽEVANJE	3
TOZD OR	5
TOZD SERVIS	3
TOZD KO	5
TOZD VO	1

Iz DSSS odhaja torej 31 članov ZK. Kljub temu ostaja v DSSS še 20 članov in sicer so to vsi člani sekretariata ZK in IO sindikata.

ZAKAJ JE PRIŠLO DO TEGA PREMEŠČANJA ČLANSTVA IN KAJ PRIČAKUJEMO OD TEGA SKLEPA?

Mogoče ni odveč, če bi skušal to povedati na izredno preprost življenjski način. Vsaka družina ima svoj namen in cilj, med temi so zagotovitev hrane, bivališča, opreme, vzgoja otrok itd. Ko se družina odloči da si bo gradila hišo, bo potrebovala gradb. inž. za načrt, zidarje za zidanje in neučene delavce za pomožna dela. Plan gradnje bo odvisen od dohodka (denarja), ki ga ima oz., ki ga bo pridobila. Za izdelavo mize bo potrebovala le poklicnega mizarja, ne pa lesnega diplomiranega inženirja ipd.

Zanimivo je, da se v družini znano gospodarsko obnašati predvsem, ker razpolagamo z lastnimi sredstvi in zato tudi boljše planiramo (načrtujemo)

Razhajanja v interesih posameznih TOZD večkrat burijo duhove v vseh delih DO, kar nam škoduje. Razhajanja, ki nimajo konca v sporazumu ne smemo več dovoljevati in delovno področje članov iz DSSS je prav ta problematika.

51 članov v DSSS pa je do sedaj bilo ogromno za skupnost, ki šteje 240 delavcev ter tudi brez možnosti vplivanja v TOZD.

Razmeroma malo število članstva ZK ter osamljenost oz. izoliranost pa večkrat ni bilo sposobno izvesti prave politične akcije v TOZD.

Torej pričakujemo večjo povezanost, ki jo v sedanjem času najbolj potrebujemo. Realizacija tega sklepa, ki stopi v veljavo do konca meseca junija pa bo to omogočila.

Mirko Prelog

investicije (hiša, miza itd), načrtujemo ustrezne izvajalce in dela. Zakaj se enako ali še boljše ne obnašamo združeni v TOZD do DO, saj tu veljajo enake zakonitosti.

Tako bi še lahko razmišljali o razvidu del še in še, toda preiti moramo na dejanja sicer ne bo ustreznega dohodka ter s tem virov naših OD.

Sedaj teče akcija priprave samoupravnih aktov o razvidu del po sklepu, ki ga je sprejel DS DO in DS TOZD ter DSSS. Sprejem razvidov del pričakujemo že meseca avgusta.

Zapisane misli so večinoma povzete po članku, ki je objavljen v časopisu Komunist dne 16. maja 1980.

OPOZORILO UPORABNIKOM ZDRAVSTVENIH STORITEV

Na pobudo zdravstvenih organizacij z območja podravskega občin OPOZARJAMO UPORABNIKE zdravstvenih storitev, da morajo ob uveljavljanju neposrednega zdravstvenega varstva predlagati ustrezno opremljene LISTINE, s katerimi dokazujejo lastnost upravičenca do zdravstvenega varstva v zdravstvenih skupnostih na območju podravskega občin.

VELJAVNA LISTINA je zdravstvena izkaznica, ki je dokaz o upravičenosti samo SKUPAJ Z OSEBNO IZKAZNICO, če je ta upravičencu že izdana (občan lahko dobi osebno izkaznico po dopolnitvi 14. leta, mora pa jo imeti po dopolnitvi 18. leta starosti).

ZDRAVSTVENA IZKAZNICA je veljavna, če je pravilno potrjena oziroma POTRDI TEV NI STAREJŠA OD 30 DNI.

Zdravstvene skupnosti na območju podravskega občin soglašajo z ugotovitvami zdravstvenih organizacij, da so lahko samo ustrezno opremljene listine veljavni dokaz o upravičenosti uporabnikov do zdravstvenih storitev. Pri tem je treba še posebej naglašati tudi PRAVILNOST PODATKA O STALNEM PREBIVALIŠČU UPORABNIKA v zdravstveni izkaznici. Ta podatek potrebujejo zdravstvene organizacije že sedaj, kadar so primorane

po nujenju zdravstvenega varstva naknadno obremenjevati uporabnike s plačilom prispevka k stroškom zdravstvenih storitev. Še bolj pomemben pa bo navedeni podatek ob uresničevanju določil novega zakona o zdravstvenem varstvu (Ur. list SRS, št. 1-3/80).

V začetku leta 1981 bo namreč praviloma vpeljana zagotavljanje pravic do zdravstvenega varstva v zdravstvenih skupnostih po t.i. domicilnem načelu, torej bistveno drugače od sedanjega načina (po sedežnem načelu).

Prosimo vse uporabnike zdravstvenih storitev, da upoštevajo ob uveljavljanju neposrednega zdravstvenega varstva naše opozorilo, ker bo to samo prispevalo k boljšemu sodelovanju med uporabniki in izvajalci zdravstvenih storitev.

Zdravstvene organizacije pa lahko zato tudi upravičeno zahtevajo od uporabnikov še preden opravijo zdravstveno storitev ustrezno opremljenost listin, s katerimi ti uveljavljajo neposredno zdravstveno varstvo iz sredstev, združenih v zdravstvenih skupnostih, ali pa celotno plačilo zdravstvenih storitev, RAZEN ČE GRE ZA NUJNO ZDRAVSTVENO POMOČ.

Zdravstvene skupnosti na območju podravskega občin

Potek seminarja iz varstva pri delu za delavce, ki neposredno vodijo delo v TOZD in DSSS

Služba za varstvo pri delu v DO Agis je na podlagi 15. člena ZVD (Ur. list SRS 32/74) organizira seminar iz varstva pri delu v prostorih delovne organizacije v mesecu maju, za delavce, ki neposredno opravljajo, vodijo in nadzorujejo dela, da se prepriča

o usposobljenosti za varno opravljanje, vodenje ali nadziranje del.

Izobraževanje je potekalo v obliki organiziranega seminarja po programu Inštituta za varstvo pri delu Maribor.

INVENTIVNA DEJAVNOST

Komisija za inovacije je imela v mesecu maju in juniju dve redni in eno izredno sejo, na katerih je razpravljala o prijavljenih tehničnih izboljšavah in koristnih predlogih članov kolektiva. Ugodno so bile rešene inovacije naslednjih sodelavcev:

Obravnavane tehnične izboljšave:

Prilimek in ime predlagatelja	Zaposlen v TOZD	Inovacija za TOZD	Gospodar. korist	Odškodnina ali enkratna nagrada
Meško Ivan	TAP	TAP	29.355,25	4.874,90
Meško Ivan	TAP	TAP		7.280,00
Drevenšek Janez	KO	KO	29.834,00	6.463,80
Toplak Edi	KO	KO		6.463,80
Tašner Janez	KO	KO	143.311,00	10.133,70
Visenjak Branko	TAP	TAP	10.161,20	963,30
Vuk Mladen	TAP	TAP		4.060,00
Vidovič Franc	KO	KO	35.342,20	3.256,70
Gosak Viktor	TAP	VO		500,00
Veldin Zdravko	TAP	TAP	125.562,25	9.095,40
Topolovec Anton	TAP	TAP		2.380,00
Topolovec Anton	TAP	TAP	21.178,40	2.178,40
Topolovec Anton	TAP	TAP	54.580,50	2.326,25
Visenjak Branko	TAP	TAP		2.326,25
Satler Ivan	OR	TAP		4.060,00
Topolovec Anton	TAP	TAP		2.660,00
Klemenčič Alojz	TAP	TAP	15.423,00	1.628,75
Blagovič Mirko	KOM	TAP	95.900,00	6.497,05
Butala Anton	TAP	TAP	77.109,25	6.954,85

Obravnavani koristni predlogi:

Pilinger Jelka	TAP
Menhart Justina	DSSS
TAP	3.780,00
TAP	16.464,00

Komisija je na teh sejah glede na pismena mnenja posameznih TOZD zavrnila 6 inventivnih predlogov. Na izredni seji pa je komisija obravnavala koristni predlog, ki ga je prijavil tov. Bela Danilo, ki se nanaša na spremembo širine traku pri izdelavi klobuškov za vse vrste dvigal. Komisija je na ugovor tov. Makovec Vlada ugotovila, da je osnovna ideja za spremembo širine traku njegova in sprejela sklep, da se izplačilo odškodnine deli.

Nadalje želim inovatorje seznaniti s težavami, ki so nastopile pri izplačilu odškodnin za leto 1979. Z ustanovitvijo TOZD Velika oprema je nastalo vprašanje izplačila odškodnin tistim inovatorjem, katerih inovacije so za novo usta-

novljeni TOZD. Že 3. 3. 1980 sem z dopisom zaprosil poslovni odbor TOZD Avtooprema za izplačilo odškodnin 10 inovatorjem, ker je bila TOZD Velika oprema ustanovljena s 1. 1. 1980. Poslovni odbor TOZD Avtooprema je izplačilo odškodnin zavrnil z obrazložitvijo, da spada izplačilo v pristojnost TOZD Velika oprema. Na osnovi te zavrnitve sem naslovil dopis za izplačilo odškodnin poslovnemu odboru TOZD Velika oprema dne 17. 5. 1980. Poslovni odbor te TOZD pa je v začetku junija dopis vrnil poslovnemu odboru TOZD Avtooprema.

Iz gornjega sledi, da še danes po 6 mesečnem poslovanju nove TOZD vedno niso znane pristojnosti odnosno obveznosti omenjenih TOZD glede izplačila odškodnin, kar ima za posledico upravičeno negotovanje inovatorjev, ki jim odškodnina po samoupravnih aktih pripada.

Dušan Žnidarič

Urniki in seminar iz varstva pri delu je bil sestavljen iz naslednjih predavanj:

— Tehnično varstvo	1,30 ur
— Zakonodaja iz varstva pri delu	1,30 ur
— Nevarnost elek. toka	1,30 ur
— Požarna varnost	1,30 ur
— Zdravstvena varnost ter preizkus znanja	1,30 ur
Skupaj	9 ur

Predavanja so bila organizirana po skupinah in to: 4 skupine po 60 delavcev. Seminarja se je udeležilo cca 200 delavcev.

Namen seminarja iz varstva pri delu lahko razdelimo na tri osnovne cilje:

Ustvariti in utrditi pozitiven odnos do varstva pri delu kot integralnega dela vsakega proizvodnega, tehnološkega in splošnega delovnega procesa, ter odgovornost za vodenje in organiziranje varnega dela.

Zajeti potrebno znanje o varnem in zdravem načinu dela in organiziranju dela.

Utrditi varne ter zdravju in življenju neškodljive delovne navade.

Enco Perič

Mladi v Beogradu

Ob dnevnu mladosti, 25. maju, je občinska konferenca mladih delavcev organizirala ogled osrednje proslave v Beogradu. Iz naše DO AGIS Ptuj se nas je udeležilo 21 mladincev, vsega skupaj pa nas je bilo 38.

Zbrali smo se pred magistratom v soboto zvečer ob 24. uri, kjer smo vstopili v avtobus in se odpeljali proti Beogradu. Po 7 urah vožnje smo se ustavili pred hotelom »Moskva«, kjer smo dvignili vstopnice za ogled osrednje proslave in imeli zajtrk.

Okrog 9. ure se nam je pridružila vodička, ki nas je popeljala po Beogradu. Ogledali smo si muzej na Kalemegdanu, najstarejšo ulico v Beogradu Skadarlijo in druge kulturne in zgodovinske spomenike. Ogled mesta smo zaključili okrog 12 ure in se odpeljali 50 km proti Nišu, kjer smo imeli rezervirane sobe.

Po kosilu in krajšem počitku smo se odpravili nazaj v Beograd na stadion JNA. Uro pred začetkom proslave je bil stadion poln mladih iz cele Jugoslavije. Že pred pričetkom programa se je na stadionu pela pesem »družo Tito mi ti se kunemo, da sa tvoga puta ne skrenemo«. Pesem, ki je prihajala iz grl vseh prisotnih na stadionu, ki jih je bilo okrog 120 tisoč, je odmevala po Beogradu, pripomogla pa je ustvariti vzdušje, ki ga je doživljal vsak od nas prisotnih na proslavi, ki pa se z najbolj spret-

no roko in pripovedovanjem ne bi dalo opisati. Tudi po končani proslavi je vzdušje na stadionu ostalo nepopisno, pesem iz mladih grl je še dolgo odmevala v noč.

Po proslavi smo se odpeljali nazaj v Motel, kjer smo povečerjali in se odpravili spat.

Naslednje jutro smo imeli že ob 6. uri zajtrk nato pa ogled grobnice Maršala Jugoslavije, našega dragega Tita. Na Dedinje smo prispeli ob 7.30. Po treh urah in pol smo se poklonili, in izkazali zadnjo čast našemu dragemu TITU.

Nato smo si ogledali muzej 25. maja, kjer so shranjene vse štafetne palice in darila, ki jih je tovariš Tito dobil v letih, ko je vodil našo socialistično in neodvisno Jugoslavijo. Ura je bila nekje okrog popoldneva, ko smo se zopet vsedli na avtobus in se odpeljali domov. Po nekaj krajših postankih smo se domov pripeljali okrog 22. ure.

Vsakemu od nas prisotnih na tej proslavi se je vtisnilo v spomin to vzdušje, ki ga znata ustvariti le bratstvo in enotnost vseh nas v naši domovini, nepopisna množica barv, skratka bilo je lepo obenem pa boleče, saj ni bilo med nami našega dragega Tita, toda njegova prisotnost se je čutila in se še čuti v slehernem od nas, ki se zavedamo, kaj je bil Tito mladini in mladina TITU.

Ljubo JURIC

Kot je bilo že povedano, so se udeleženci teh veličastnih doživetij vrnili z vtisi obdanimi s prijetnimi občutki, srečni, da so prav oni lahko neposredno spremljali našo vsakoletno najbolj množično prireditev mladih. Nekaj izmed njih je tudi spregovorilo za naš časopis.

Marija PETEK

Zelo sem vesela, ker sem imela skupaj z mladimi iz Ptuja priložnost prisostvovati na proslavi Dneva mladosti. V Beograd smo prispeli 25. maja zjutraj. Vsi smo nestrpnost čakali trenutek, ko se bomo napotili proti stadionu. Med tem

časom smo si ogledali tudi nekatere znamenitosti Beograda.

Potem je napočil čas, ko smo se z bolečino in obenem tudi z veseljem v srcih napotili proti stadionu. Pričakala nas je množica mladih.

Mislim, da se ne da z besedo opisati občutka, ko najprej opaziš namesto našega dragega Tita njegovo veliko podobo in ob njej le šopek rož.

V tem trenutku smo v sebi začutili, kako močni in hrabri smo v srcih in telesu, pripravljeni braniti naše narode in našo domovino. To smo dokazovali z zaobljubo, ki je prihajala iz tisočih mladih src in grl:

»DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO!«

Naši nastopajoči, mladinci, vojaki in otroci so se z velikim trudom klanjali dragemu TITU, kot da še vedno živi med nami.

Ob koncu proslave, ko smo poslušali posnetek govora našega tovariša Tita, smo s solznimi očmi in z veliko žalostjo v srcih, v mirnem pozdravu obrnjeni proti veliki sliki še večjega človeka, znova in znova

va ponavljali njegove želje — nadaljevati pot, ki nam jo je začrtal on.

Zopet z njegovo željo, da ostanemo za vedno kot bratje in sestre v naši domovini, smo se poslovili z upanjem, da se naslednje leto zopet srečamo ob rojstnem dnevnu MARSALA TITA — Dnevnu mladosti, prazniku, ki je samo naš.

Drugi dan smo se zjutraj najprej napotili poklonit njemu. Molče smo stopali po poti, ki jo je tov. TITO prehodil nešteto krat.

Pomikali smo se drug ob drugem brez besed, praznih pogledov od najmanjšega otroka do starčka. Končno smo prispeli do grobnice obdane s cvetjem in zastražene z njegovimi vojaki.

Z žalostnim srcem smo zapuščali njegov zadnji dom in si na koncu ogledali še muzej 25. MAJ, v katerem so vsi darovi, ki so mu jih poklonili državniki vsega sveta.

Darinka KELENC

25. 5. zjutraj smo prispeli v Beograd. Ulice so bile polne mladih obrazov iz cele Jugoslavije. Nismo se zavedali, da smo prišli v Beograd na proslavo »našega dne«, ki smo ga prvič praznovali brez tovariša Tita. Nestrpnost smo čakali, da pride večer in z njim ura 20, ko bo zaživel stadion JLA.

Čez dan smo si ogledali vrsto znamenitosti naše prestolnice:

— muzej NOB,

— muzej 25. maj, kjer so razstavljena darila, ki so jih hvaležni narodi poklonili tovarišu TITU, za njegov prispevek za mir na svetu,

— ulice, kjer so se od 4. 5. naprej zbirale množice ljudi s sklonjenimi glavami in solzami v očeh, z mislijo na ljubljenege tov. Tita, ki ga fizično ni več med nami, a vendar še živi z nami.

— skupščino, kjer se je sestajal in zasedal s svojimi sodelavci in kjer je zadnje dni, mirno počival, da se mu je poklonilo nešteto žalostnih src.

In prišel je težko pričakovan trenutek, ko nas je objela ograja stadiona JLA. Natrpna tribuna 60.000 zavednih Jugoslovanov in 9000 nastopajo-

čih mladih obrazov je gorelo v ljubezni do Tita in jugoslovanskih narodov, zbranih, »da se zakunemo tovarišu TITU, da ne skrenemo z njegove poti.«

Ne da se izliti v besede občutek, ki se je porajal v meni v trenutku, ko je cel stadion zapel. Kako prepričljivi so bili udarci dlani v ritmu »MI SMO TITTOVI, TITO JE NAŠ!« Zakričal bi, da bi počilo srce, samo, da bi prebudil človeka, ki smo ga imeli in ga imam, tako iskreno radi. Človeka, ki nam je omogočil, da lahko svobodno zaživimo svoje življenje.

Proslava se je odvijala tako, kot da bi bil Tito med nami. Obrazi nastopajočih vojakov, cicibančkov, mladih deklet in fantov so bili obrnjeni proti tribuni, kjer je navadno tov. Tito spremljal prireditve, a tam je bila praznina in v njej le šopek cvetja ter v ozadju njegova veličastna podoba. Telesa so zadrževala, ko smo zaslišali Titov glas. Bil je posnetek a imel si občutek, da je tu. Velika podoba tov. Tita, ki je stala med množico je opozarjala, da glasu iz njegovih ust ne bomo več slišali. Mučna minuta molka se je končala s solzami v očeh, s solzami žalosti in sreče hkrati.

Vzdušje, ki je vladalo na stadionu je pripravilo človeka do tega, da bi bil pripravljen žrtvovati za Tita in jug. narod vse — tudi življenje.

Prvič sem se udeležila proslave ob 25. maju v Beogradu in to nepozabno enkratno doživetje se mi je vtisnilo globoko v spomin.

Vrhunec našega obiska v Beogradu pa je bil ponedeljek, 26. maja zjutraj, ko smo se priključili že dolgi vrsti čakajočih, da se poklonimo TITU — sinu Titovega naroda — velikemu svoji dobi. Molče smo čakali dve uri, da smo se pričeli pomikati proti Dedinju. Pot nas je vodila med drevjem, po kraju, kjer se je mnogokrat sprehajal tov. Tito in koval načrte za blagor svojega naroda. Kamor je pogledalo oko, vse je bilo tako žalostno in tiho. Zdelo se mi je, da vse žaluje, tudi drevje, rože in trava, le tu in tam je tišino presekalo nežno ptičje petje in ihtenje vračajočih se obiskovalcev Titovega počivališča. Počasi, z bolečino v srcu, smo se bližali stavbi, kjer počiva naš Tito.

Vstopiš in pred tabo je bila marmornata grobnica, obdana s cvetjem. Oči so uprte v grobnico in zaželiš si, da bi se odprl ta veliki kamen, da bi vstal On, zaradi katerega se krčijo srca. A zaman. Nemo se pokloniš in težkih korakov stopiš mimo, da čimprej potešiš bolečino. Stal bi, gledal, mislil in jokal, če bi kaj pomagalo. A veš, da je mrtev, ne mrtev, samo daleč je, da ga ne boš nikoli več videl, le v srcu ga lahko še nosiš z mislijo da je še vedno med nami, nasmejan ali zaskrbljen, da še vedno krmarja našo barko, ki pljuje čez razburkan ocean.

(Nadaljevanje na 14. strani)

Stanko VIDOVIĆ

Ze vrsto let praznujem, 25. maja dan mladosti in Titov rojstni dan. Osrednja prireditve je vedno v Beogradu na stadionu JNA. Zelja vsakega člana naše dužbe je, da se udeleži te prireditve. Letos se je tudi meni uresničila.

Skupaj s še drugimi mladimi iz Ptuja smo se zbrali na Trgu MDB in se z avtobusom odpeljali proti Beogradu. Pot je bila dolga in naporna, vendar nas to ni motilo. Kljub vsemu smo med potjo večkrat zapeli v čast Njemu, ki se letos ni več mogel udeležiti prireditve ob dnevu mladosti, ki ni več mogel praznovati svojega rojstnega dne.

Ze uro in pol pred prireditvijo smo se zbrali na stadionu JLA. Nismo bili prvi, že mnogo jih je čakalo tam. Stadion je bil razmočen od dežja, ki je padal dan poprej. Vendar to ni motilo ne nastopajočih in ne gledalcev. Vztrajno, drug za drugim so prihajali, dokler ni bil stadion nabito poln.

Naenkrat se je od nekje zaslislala pesem »Druže Tito mi ti se kunemo«. Najprej jo je pelo le nekaj glasov, a kar naenkrat jo je pelo na tisoče Titu zvestih ust. Od vsepovsod so vsklkali »Mi smo Titovi, Tito je naš!«

Prireditve se je začela. Tokrat se je začela prvič brez Tita na častni tribuni, a vendar s Titom v srcih slehernega od nas.

Ko smo gledali vaje nastopajočih, ko smo poslušali petje vseh, tudi najmlajših, smo čutili, da smo res vsi eno, da nas nihče ne more ločiti. S to mislijo v srcih smo se razšli.

Ogledali smo si tudi vrsto drugih znamenitosti Beograda. Pot nas je vodila na Kalemegdan, v muzej 25. maj, muzej revolucije, stari del Beograda. Hoteli bi videti še več, toda čas nas je priganjal, pred nami pa je bilo najpomembnejše — pokloniti se našemu Titu — obiskati njegov zadnji dom na Dedinjah.

Ze zgodaj zjutraj smo se odpravili. Pred nami so že mnogi čakali s prav istim name- nom.

Nobenega ni motilo čakanje, nobenega ni motilo sonce, ki je močno pripekalo, nobenega ni motila utrujenost. Počas, eden za drugim smo se pomikali proti njegovemu grobu. Vsi smo bili enaki na tej poti. Sivolasi starček upognjenega hrbta, starka z zgubanim obrazom, delavec srednjih let s solzami v očeh, mati z otrokom, ki ji je jokal v naročju in mladi, ki si jim v očeh bral vero in zaupanje v njegovo pot. Vsi skupaj pa smo bili nema kolona Titovih ljudi, ki se je prišla poklonit njegovemu spominu. Pot do njegovega groba nas je vodila mimo dreves, ki jih je sam gojil, slišali smo ptice, ki so v krošnjah pele in zdelo se je, kakor di tudi one pojejo njemu v spomin.

In takrat, ko smo se za trenutek poklonili ob grobu enega največjih mož našega časa, našemu voditelju in očetu, borcu, ki nam je priboril svobodo, smo v srcih molče prisegli. Prisegli smo, da bomo vedno hodili po njegovi poti, da ne bomo izneverili vere in zaupanja, ki ga je imel v nas.

Se na poti domov, še sedaj, ko je minilo že precej časa odkar smo obiskali Beograd, so v nas še živi veličastni trenutki, ki smo jih tam doživeli. Pa niso živi le ti trenutki, v nas živi tudi Titova misel, njegova pot, po kateri bomo hodili, v nas živi On sam.

SEIDL Milan

Ze zdavnaj sem si želel obiskati prireditve ob dnevu mladosti v Beogradu, vendar se mi je ta želja uresničila šele letos.

Na stadionu JNA, kjer je bilo vse nared za začetek proslave, smo bili že ob 19. uri, čeprav je bil pričetek slovesnosti predviden za 20. uro. Ob spremljanju množice, ki je disciplinirano prihajala na stadion, brez nasmeha na ustih, je bilo čutiti tudi bolečino in žalost, ki ni oznanjala mladosti, veselja, našega dne. Vse je spremljala misel na Tita, na štafeto palico, na našega voditelja, mesto katerega med množico je ostalo prazno.

Bolj kot sama prireditve pa me je impresionirala množica prisotnih mladih iz vse Jugoslavije, s pesmijo o Titu in iskrenih pogledov. Mnoge oči so zalile solze ter počasi odtekale po licih v svobodno in samoupravno praznino, ki je bogata in lepa, prazna pa le, ker Njega ni več. Teško in nemogoče je povedati vse. Neposredno spremljanje tistih, ki so imeli to možnost, je dalo obiskovalcu celoto in mnogo več kot ostalim, ki niso imeli te ugodnosti.

S skupino mladih iz Ptujasem obiskal tudi vrsto znamenitosti mesta Beograda. S počasno vožnjo avtobusa smo se peljali tudi mimo skupščine, v avli katere so se mnogi zdajnji poslovili od našega Tita. Vsi smo nemo strmeli proti tej stavbi, v katero so bile ta-

AKTIVNOST DELEGATOV V DO AGIS

Ko obravnavamo delegatski sistem ugotavljamo, kot že večkrat, da funkcija delegata še ni povsem zaživela. V več primerih ugotavljamo, da nekateri delegati pozabljajo, da so bili izvoljeni v letu 1978. Funkcija delegata, nalaga delegatu, da sodeluje pri družbenem odločanju, družbeni kontroli in nad uresničevanjem sprejetih odločitev. Moramo priznati, da imajo delegati tudi probleme z gradivom za skupščine, saj je gradivo preobširno, preveč strokovno in kot taka niso prilagojena delgatom. Problem je tudi z dodatnimi gradivi za isto sejo skupščine, saj prihajajo dodatna gradiva pozno in ga ni mogoče preučiti zaradi kratkega časa in delegati niso v stanju dobiti mnenj od svoje sredine iz katere izhajajo.

Delegati DO AGIS sodelujejo z delegatskimi vprašanji in predlogi, ki jih oblikujejo na seji de-

legacije. Delegatska vprašanja so splošnega pomena, ki jih delegati v pisni obliki oddajo na sejah skupščine. Povratne informacije odgovorov pa ne dobivamo ali pa so odgovori preveč posplošeni, da smiselno v več primerih niso zadovoljivi. Delegacije tudi podajajo ugovore; na primer delegati so ugovarjali na odlok o živinskem sejmišču ob Rajšpovi ulici. Ugovor delegatov (ne samo naših) da se prostor za sejmišče vsled oviranja prometa prestavi na drugo mesto ni bil upoštevan. Nadalje ni bil upoštevan ugovor na osnutek odloka o uvedbi prispevka na živino in povrtnino. Delegatsko vprašanje in predloge so delegati v SIS postavljali pisno in tudi ustno, odgovore smo dobili, vendar ne povsem. Povdariti želim še to, da smo o vsem obvestili tudi sekretariat ZZD in skupne službe SIS. V.F.

krat oprte tudi mnoge oči narodov sveta.

Obiskali smo tudi vojni muzej na Kalemegdanu, v katerem je z bogato zbirko najrazličnejših eksponatov prikazan boj našega ljudstva proti okupatorju, pa tudi kmečkih puntov od Gubca dalje. Vsi razstavni predmeti zgovorno govorijo, s kako slabšo oborožitvijo so se naši očetje in dedi borili proti boljše oboroženemu okupatorju in z njim bili enakopraven boj. Bogate muzejske zbirke pozornemu obiskovalcu povedo mnogo, seznaniti se lahko dokaj celovito s precejšnjim delom naše revolucionarne zgodovine. Pot nas je vodila tudi na ogled muzejskih zbirk, muzeja 25. maj. Obiskovalec si v teh prostorih lahko najprej ogleda številna darila tujih narodov, ki jih je prejel tov. Tito na svojih obiskih in srečanjih, misijah miru. V muzeju pa so tudi vse dosedanje štafete palice, tudi tiste, ki niso prišle v ožji izbor ob natečaju.

Brez dvoma pa je želja slehernega izmed nas obiskati grobnico maršala Tita in se pokloniti njegovemu spominu. V dolgi in nepregledni koloni, ki se je vila od daleč, so bili obiskovalci vseh starosti, tudi narodnosti. Kljub množici ni bilo slišati glasu, kljub počasnim korakom ni bilo čutiti nestrpnosti. Skozi to tišino so prihajali do nas le glasovi ptic, ki so se neprestano oglašale, kot da tudi one žalujejo in sočustvujejo z vsemi, ki smo ga imeli radi. Tem bolj smo se približevali grobnici, najbolj žalostnemu kraju v Jugoslaviji, vedno bolj nas je stiskalo pri srcih. Zalost pa je bilo zaznati tudi v rosnih očeh, ko smo se s spoštovanjem priklanjali Titu, v hiši cvetja ter nato še tiše zapuščali veličasten prostor, ki je lep, pa ne tako, da bi lahko vsa njegova prijetnost, cvetje, odmaknila naša srca od žalosti in Tita, ki je vsepovsod z nami, kjer koli smo mi, ki smo ga neizmerno spoštovali in ga spoštujemo.

Da bi rdeči petelin manj pel“

»DA BI RDEČI PETELIN MANJ PEL«, zato so gasilci IGD Agisa 30. 5. 1980 organizirali skupno praktično vajo na objekt Zastava Servisa. Sodelovale so naslednje gasilske enote gasilskih društev: IGD Agis, IGD Kidričevo, IGD Železniške delavnice in gasilsko društvo Ptuj z dvema kombiniranimi voziloma in motorno brizgalko ter s tremi hidrantnimi nastavki. Največji poudarek na tej vaji je bil, da se gasilci seznanijo z objektom, hidrantno mrežo in proti požarnim bazenom. Vajo so si ogledali nekateri delavci DO. Po končani vaji, je prejel raport zastopnik direktorja tov. Polanec Ivan, ki je vajo pohvalil in se zahvalil za sodelovanje ostalih društev. Vajo so strokovnjaki v naši in tudi zunaj naše DO ocenili kot zelo uspešno, kar kaže na to, da se je naše društvo po nekaj letih iz zaspanosti spet prebudilo.

Družbena potreba in interes po razvoju te dejavnosti sta prisotna v vsej svoji celovitosti. Velik napredek na področju preventivnega delovnega zagotavljanja sicer, da so materialne dobrine bolj varovane, da so bolj varovana življenja in zdravje delavcev, vendar pa ta varnost še zdaleč ni popolna.

zaščitnih materialnih dobrinah v izjemnih razmerah. Področje nalog, kjer se srečujeta gasilstvo in civilna zaščita je zelo široko in obsega predvsem ocenjevanje ogroženosti pred požarom, usposabljanje, opremljanje, organiziranost ter skupno delovanje pri zaščitnih in reševalnih akcijah. Poudariti je treba, da je prav po-

Člani gasilskih enot ob »gašenju požara«

Družbena potreba po razvoju gasilstva kot dejavnost, ki sega vse od gasilskih društev, poklicnih enot in enot civilne zaščite, do požarnega varstva nasploh, temelji in izhaja iz nujnosti in neodtujljivih pravic delovnih ljudi in občanov naše družbe.

Nekateri nam očitajo da pretiravamo s prizadevanji pri kreipitvi najrazličnejših elementov tega izredno kompleksnega sistema. Vendar tovariši, nobena stvar nam ni dana, ne samoupravljanje, ne materialne dobrine, ne osebni standard človeka, vse si je treba pridobiti in priboriti! Zakaj potem ne bi imeli najboljše elementarne pravice, da te pridobitve tudi zavarujemo? Kot si moramo prizadevati, da obvadamo tokove družbene reprodukcije, materialne proizvodnje, vse vrste porabe, da povečamo učinkovitost in produktivnost našega dela, tako moramo na drugi strani storiti vse, da bi te rezultate tudi obdržali. Gasilstvo v najbolj splošnem pomenu besede se mora danes razvijati v skladu z razvojem civilne zaščite kot najširše oblike priprav in udeležbe delovnih ljudi pri

dročje usposabljanja morda najpomembnejše, ker moramo v bodoče opraviti pomembne naloge.

V mislih imamo vse vrste usposabljanja: to so usposabljanja IGD osnovna in dopolnilna usposabljanja ljudi za obrambo in zaščito.

Ni dovolj, če si zelo prizadevamo za to, da po enotnem konceptu opremimo vse strukture gasilstva in civilne zaščite.

Vedeti moramo, da še tako popolna sredstva koristijo bore malo, če jih ne uporabljajo usposobljen človek. Pa tudi splošna raven znanja delovnih ljudi ni zadovoljiva. Zaradi zaostrenih gospodarskih razmer in omejitev, moramo pri opremljanju struktur strmeti za tem, da bomo razpoložljiva sredstva uporabili čim bolj učinkovito in racionalno.

Če bomo zadovoljivo uresničili te naloge, potem sem prepričan, da bo dosežena sorazmerno višja stopnja pripravljenosti vseh struktur gasilstva, pa tudi civilne zaščite, ter delovnih ljudi in občanov nasploh pri zagotavljanju požarnega varstva in izpolnjevanja nalog, ki jih opravljajo gasilci in civilna zaščita.

Franc Stopajnik

Komisija za odlikovanja in priznanja

Delavski svet TOZD in DSSS so imenovali komisije za odlikovanja in priznanja, katerih naloga je zbirati in pripravljati predloge za družbena priznanja delavcem, ki so se posebej izkazali s svojim delom na vseh področjih družbenega življenja.

Tem aktivnostim smo posebej prizadevali, zato predlagamo naj komisije vsaj dvakrat na leto ocenijo delo posameznih delavcev v TOZD in DSSS, ki so bili posebej prizadevni pri opravljanju svojih del in nalog, se posebej angažirali pri razvijanju in utrjevanju samoupravljanja ter so družbeno aktivni v ožji družbeno politični skupnosti (Krajevna skupnost) kot člani ZK, SZDL in sindikata.

Za takšne zasluge se dodeljujejo naslednja odlikovanja:

- medalja dela
- red dela

Ta odlikovanja pridejo v poštev za tiste delavce, ki so se posebej izkazali pri svojem delu znotraj TOZD oz. DSSS. Medalje dela za delavce s krajšim delovnim stažem, red dela pa za delavce z daljšim delovnim stažem.

— Red dela zaslug za narod

— Red dela zaslug za narod s srebrnim vencem

Ta odlikovanja so namenjena delavcem, katerih delovanje je širše, torej na področju lastnega dela, na področju samoupravljanja in uspešnega družbeno političnega dela v širši družbeno politični skupnosti. Tudi tu velja načelo, da se red dela zaslug za narod dodeljuje delavcem s krajšim delovnim stažem, dočim se red dela zaslug za narod s srebrnim vencem dodeljuje delavcem z daljšim delovnim stažem.

Komisijam priporočamo, da se svoje naloge lotijo takoj in pripravijo predloge. Predlogi morajo biti dobro utemeljeni, pri čemer verjetno ne bo težav, saj so komisije sestavljene iz najodgovornejših delavcev družbeno političnega življenja v TOZD oz. DSSS.

Vse predloge je potrebno dostaviti v splošni sektor, ki jih po ureditvi predloži občinski komisiji. Eventuelno potrebne informacije komisije lahko dobijo v splošnem sektorju.

Ivan POLANEC

Nogometni turnir v spomin Francu Turnšku

Krajanji in vaška samouprava Apač so preteklo soboto in nedeljo dodali k številnim svojim aktivnostim še eno, ki hvaležno kaže na to, da smo si ljudje še vedno blizu, da spoštovanje ni pozabljeno, ko gre za resnično in človeško iskrenost.

Na pobudo krajanov in prav vseh aktivnih dejavnikov družbenopolitičnega življenja njihovega kraja je potekal memorialni turnir v nogometu, Franca Turnška. Udeležile so se ga številne ekipe iz občine in ekipa iz Čakovca, s čimer je turnir dobil prijeten in spoštovanjski vreden prizvok.

Sklenjena in dogovorjena so bila številna prijateljska in vnaprejšnja sodelovanja tudi iz drugih področjih ljubiteljskih dejavnosti.

V prvem izločilnem delu turnirja, ki je potekal v soboto, je sodelovala tudi ekipa Agisa. Zrebr je določil, da naša ekipa odigra prvo tekmo z Gerečjo vasjo. Optimistično razpolože-

nje pred tekmo tudi ni kazalo, da ekipa ni popolna in da manjka nekaj igralcev, spretnih nogometašev in poprejšnjih standardnih članov ekip, ki so lep čas dosegale zavidljive re-

Zadetek iz enajstmetrovke, s katerim so povedli naši nogometaši, toda ...

Osební dohodki v mesecu aprilu-maju 1980

TOZD	Bruto masa OD		Indeks april	Realizacija maj	Indeks maj	Povprečni bruto OD		Povprečni neto OD	
	plan	realiz. april				april	maj	april	maj
TAP	5.621.891	5.857.803	104.20	6.030.382	107.27	9.313	9.587	6.412	6.601
VO	1.033.304	1.018.592	98.58	988.408	95.66	9.014	8.905	6.206	6.131
Kov. AKG	1.882.592	1.827.063	97.05	2.057.472	109.29	9.467	10.829	6.518	7.456
GUM	2.336.775	2.450.645	104.87	2.548.029	109.04	10.127	10.573	6.972	7.280
PM	927.800	1.031.984	111.23	1.113.052	119.97	10.117	10.806	6.965	7.440
OR	1.449.875	1.385.963	95.59	1.529.384	105.48	11.268	12.434	7.758	8.561
SERV.	1.084.218	1.053.952	97.21	1.033.219	95.30	9.943	9.747	6.845	6.711
VZDR.	864.925	870.853	100.69	854.038	98.74	11.929	11.699	8.213	8.055
KOM	1.043.558	1.051.819	100.79	1.160.738	111.23	11.189	12.481	7.703	8.593
DSSS	2.478.927	2.601.157	104.93	2.881.625	116.24	10.883	12.007	7.493	8.267
DO Agis	18.723.866	19.149.829	102.27	20.196.347	107.86	10.005	10.579	6.888	7.284

V mesecu aprilu in maju smo z izplačilom osebnih dohodkov prekoračili planski znesek. Prekoračitev pripisujemo dvigu faktorjev v mesecu aprilu in sicer v TOZD-u Precizna mehanika 15 %, v TOZD Kovinska obdelava 7 % in v ostalih TOZD-ih 5 %.

V mesecu maju je bilo izplačanih 192 ur po delavcu, poleg tega pa smo izplačali v TOZD in v delovni skupnosti sorazmerno visok stimulativen del osebnih dohodkov — od 20 do 30 %.

Zaradi tega je bilo potrebno v posameznih TOZD-ih znižati plansko vrednost faktorja:

Aprila v TOZD Vzdrževanju, Kovinska obdelava in Veliki opremi, maju v TOZD Vzdrževanju, in Veliki opremi, kar določa 45. člen samoupravnega sporazuma o delitvi dohodka in osebnih dohodkov v DO Agis.

Člen je stopil v veljavo 1. 3. 1980, ko je po predlogu strokovne komisije za pripravo tega samoupravnega sporazuma delav-

ski svet delovne organizacije sprejel naslednji SKLEP:

»Od 1. 3. 1980 do sprejetja samoupravnega sporazuma o pogojih za pridobivanje dohodka in skupnih osnov ter meril, po katerih se razporeja čisti dohodek in delijo sredstva za osebne dohodke in skupno porabo v TOZD in delovni skupnosti na referendumu, se spremenijo in uporabljajo členi tega samoupravnega sporazuma.« 45. člen glasi:

DELAVCI, KI SO SKLENILI DELOVNO RAZMERJE V MESECU APRILU 1980

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

- DANILOVIČ ZORAN, dipl. ing. stroj. pripravnik
- SOVDAT LADISLAV, kuhar pripravljanje jedil — nedoločen čas
- BER DUSAN, mesar — proizv. vratarsko čuvajska dela — varnostnik — nedoločen čas
- BRATUŠA PAVLA, delavka priprava živil in strežba pri del. toplih obrokov — 4 ure dnevno
- SKOK MARJAN, kuhar pripravljanje jedil — nedoločen čas

TOZD AVTOOPREMA

- ŠEGULA MILAN, strugar struženje na univerzalni stružnici — nedoločen čas
- BEZJAK ALOJZ, delavec stiskanje na srednji stiskalnici 50 — 125 t — nedoločen čas

TOZD KOVINSKA OBDELAVA

- LETONJA DANILO, priuč. strugar struženje srednje zahtevnih odlitkov — nedoločen čas
- OGRIZEK VLADO, delavec izsekovanje in vtiskanje izdelkov in polizdelkov — nedoločen čas
- PISEK MIRAN, delavec rezkanje manj zahtevnih odlitkov ter polizdelkov na ohišju — nedoločen čas

Delovna uspešnost se ugotavlja kot seštevek kriterijev, navedenih v posameznih točkah prvega odstavka tega člena. V primeru, da bi stimulativen del osebnih dohodkov hitreje naraščal od planirane mase sredstev za osebne dohodke, ugotovljene z letnim planom poslovanja v primerjavi z doseganjem planirane fakturirane realizacije, se v enakem sorazmerju zniža osnovna vrednost faktorja.

- LONČAREK TOMO, vrtnar — cvetličar šabloniranje manj zahtevnih vzmeti — nedoločen čas
- ZAVEC VERA, delavka šabloniranje manj zahtevnih vzmeti — nedoločen čas
- SOK VIKTOR, delavec šabloniranje manj zahtevnih vzmeti — določen čas
- AMBROŽ JANEZ, delavec izdelovanje manj zahtevnih vzmeti in priprav — nedoločen čas
- AMBROŽ ANTON, delavec izdelovanje manj zahtevnih vzmeti in priprav — nedoločen čas

TOZD GUMARNA

- BRUMEN FRANC, delavec vulkaniziranje gumi tehničnih izdelkov — nedoločen čas
- BEZJAK VIKTOR, delavec vulkaniziranje gumi tehničnih izdelkov — nedoločen čas

TOZD ORODJARNA

- BELA MIROSLAV, prod. avtom. str. manj zahtevna dela na vzdrževanju orodij in priprav za TOZD TAP — nedoločen čas
- SLAMERSEK JANKO, str. tehnik zahtevna dela na vzdrževanju orodij in priprav za TOZD VO — nedoločen čas
- HRNČIČ ZLATKO, orodjar izdelovanje manj zahtevnih štančnih orodij in priprav nedoločen čas
- SLODNJAK JOZEF, orodjar opravljanje del na koordinatnem vrtnem stroju — nedoločen čas

TOZD VZDRŽEVANJE

- KOVAČEC JANEZ, ključavničar zahtevna splošno ključavničarska dela — nedoločen čas

TOZD VELIKA OPREMA

- GLAVICA STANISLAV, delavec transportiranje z viličarjem — nedoločen čas

TOZD SERVISI

- UNUK VLADIMIR, avtoklepar manj zahtevna avtokleparska dela — nedoločen čas

(Nadaljevanje v naslednji številki)

Uvodoma, v spomin Franca Turnška, je spregovoril tudi predstavnik Agisa

(adaljevanje s 15. strani)

zultate. Takoj po nekaj minutah kotaljenja okroglega usnja, so igralci Agisa s presenečenim dolгим in hitrim napadom prisilili nasprotnikove branilce, da so v svojem kazenskem prostoru nepravilno zaustavili našega napadalca. Odločen pisk sodnikove piščalke je oznanil najstrožjo kazen, enajstmetrovko. Po krajšem dogovarjanju v ekipi Agisa so določili, kdo jo bo izvedel. Igralec, ki je dobil to nalogo, si je zadovoljno namesti žogo na belo točko in odločno zatresel mrežo za nasprotnim vratarjem. Rezultat ena proti nič v prvih minutah je morda koga tudi ohrabil tako daleč, da je čutil preveliko premoč ekipe Agisa. Ta navidezni občutek in prevelike »luknje« v domačih vrstah pa so kaj hitro izkoristili in zamašili nasprotnikovi igralci s petimi zadetki do konca tekme. Povedati moramo tudi to, da je bil končen rezultat 5 : 2, kar govo-

ri, da smo v najtežjih trenutkih le dosegli še en gol. No, pa tudi to ni tako pomembno. Udeležili smo se tekmovanja, ki naj vsako leto spomni na dobrega in prizadevnega delavca ter tovariša, nas v Agisu, prav tako pa tudi vse, ki so ga poznali, predvsem njegove sovaščane, ki so tako dolgo skupno strmeli za napredek svojega kraja.

Letošnja memorialna športna prireditev bo prešla v vsakoletno ponovno srečanje športnikov — nogometašev, pod istim imenom »Memorialni turnir Franca Turnška. Temu namenu so pripravili tudi podelitev prehodnega pokala, ki so ga letos osvojili igralci DRAVE. Prvotna zasnova turnirja bo sigurno doživela nekaj kvalitativnih sprememb, kar bo dalo dosedanji obliki in vsebini še večjo sigurnost in odmevnost, takšno kot si jo je s svojim delom in prijaznostjo Franci Turnšek tudi zasluzil. Srečko Šneberger

To ni bilo slovo...!

To ni bilo slovo, to je bilo tvoje novo rojstvo!
 Tega žalostnega dne se nisi rodil v majhnem, revnem Kumrovcu,
 tega žalostnega dne si se rodil v velikem svetu.
 Tvoja nova rojstna hiša je »tvoj svet«!
 »Tvoj svet«, to so resnični prijatelji, ki stojijo ob strani povsod!
 Ko se je za hip ustavil tvoj čas, to ni bil tvoj poraz.
 V ta žalosten trenutek, v ta »hip« se je vrnila tvoja
 življenjska zmaga. In zopet si zaživel...!
 Roka je sklenila roko in oči so nemo zrle v tla, toda okrog
 tebe je globoko zadihal »tvoj svet«!
 Takrat je zaživel tvoj življenjski cilj.
 Čeprav je moder vlak odpeljal v neznano in se ne bo nikoli več
 vrnil, je tvoj »GALEB« srečno priplul v pristan in vetrič se je
 znova poigral s plavo—belo—rdečo zastavo,
 v katero se je ponosno zazrl »tvoj svet«!

Danica Ivančič

Ponos!

Temna noč in temno jutro, kakor v rovu...!
 Roka je sklenila roko še bolj toplo kakor včeraj,
 oči se lesketajo in ponosno zro naprej,
 telo zravnano in korak močan stopa za teboj
 in nikomur ni pretemno...!

Ponos je premagal bolečino!
 Poslednji vlak je odpeljal v neznano,
 a na postaji je ostalo srce, ki je postalo tvalo,
 na katerem človek kuje srečo,
 tisto pravo, čisto novo...!

Danica Ivančič

TURNIR V MALEM NOGOMETU 1980

Kot vsako leto, tako je bil tudi letos v AGIS-u turnir v malem nogometu. Ta je bil letos že petič zapored in je to ob enem najbolj množična vrsta rekreacije v podjetju po izteku delovnega časa.

Letošnji turnir je bil načrtovan v začetku maja, vendar je bil preložen zaradi žalovanja ob smrti predsednika republike tovariša Tita. S tekmovanjem smo začeli teden dni kasneje in vse tekme v predtekmovanju so se začele z enominutnim molkom v spomin na umrlega predsednika. Ob tem je imel marsikateri igralec solze v očeh, ko se je spomnil na umrlega predsednika in se zamislil ob besedah, ki so bile v tistih dneh neizmerne žalosti največkrat izrečene: »DRUŽE TITO MI TI SE KUNEMO, DA SA TVOGA PUTA NE SKRENEMO!« Pri tem so se tudi igralci zaobljubili, da se bodo tega načela držali, tako na delovnem mestu, kot tudi na športnem področju.

FINALE — KONČNA UVRSTITEV

1. KOV. OBDELAVA	2	1	1	0	4:0	3	(+4)
2. ORODJARNA	2	1	1	0	4:2	3	(+2)
3. TAP	2	0	0	2	2:8	0	(-6)

Sicer pa preidimo na športno plat letošnjega turnirja in ob tem je prav, da se spomnimo dosedanjih zmagovalcev:

- 1976 DSSS
- 1977 Kovinska obdelava
- 1978 Kovinska obdelava
- 1979 Orodjarna

Samo tekmovanje je bilo razdeljeno v dva dela in sicer na predtekmovanje po skupinah in na finalni del.

PREDTEKMOVANJE

Ker so sodelovali igralci kar iz desetih TOZD, so bile napravljene tri skupine. V prvi skupini so bili TAP, DSSS in Precizna mehanika, in v drugi skupini Orodjarna, Velika oprema in Vzdrževanje, v tretji najštevilnejši pa Gumarna, Servisi, Komerciala in Kovinska obdelava.

I. SKUPINA (rezultati)

TAP — DSSS	4:0
Prec. mehanika — DSSS	2:1
TAP — Prec. mehanika	1:0

V finale se je uvrstil TAP, ki je zbral štiri točke, sledijo pa Precizna mehanika dve točki in DSSS brez točk.

II. SKUPINA (rezultati)

Orodjarna — Vzdrževanje	3:0
V. oprema — Vzdrževanje	5:0
Orodjarna — V. oprema	4:3

V finale se je uvrstila Orodjarna s 4 točkami pred Veliko opremo z 2 točkama in Vzdrževanjem brez točk.

III. SKUPINA (rezultati)

Kov. obdelava — Servisi	6:1
Kov. obdelava — Gumarna	4:0
Kov. obd. — Komerciala	7:0
Servisi — Komerciala	4:3

Komerciala — Gumarna 3:2
 Gumarna — Servisi 3:1

Kovinska obdelava je bila zmagovalca s 6 točkama, sledijo pa z 2 točkama Gumarna, Servisi in Komerciala.

FINALE

V finalu so se srečali najprej TAP: Kovinska obdelava, nato TAP: Orodjarna in na koncu Orodjarna: Kovinska obdelava. Po končanem finalu je bilo na programu še srečanje Suhi — Debeli.

Kov. obdelava — TAP 4:0 (1:0)

V odlični tekmi so igralci K. O. zaslužno visoko slavili, saj so svoje tekmece iz TAP-a nadigrali v vseh elementih nogometne igre. V ekipi zmagovalcev se je odlikoval Petek, pa tudi ostali so prikazali dokaj dobro igro. Gole so dosegli: Petek (2), Hrga in Skok.

Orodjarna — TAP 4:2 (2:1)

V zelo napetem srečanju so orodjarji z veliko težavo ugnali TAP. Čeprav so vodili že z 2:0, so dovolili, da je nasprotnik izenačil na 2:2 in šele par minut pred koncem je Orodjarna dosegla gol in s tem dokončno strla žilav odpor rivala in tako zmaga ni bila več vprašanje. Pri tem velja omeniti, da je igralec TAP-a Šeruga dosegel gotovo najlepši gol turnirja, ko je z izredno močnim udarcem s polovice igrišča premagal vratarja orodjarjev. Gole so dosegli: Skok, Ropič in Rogina (2) za zmagovalce, za poražence pa sta bila uspešna Majcen in Šeruga.

(Nadaljevanje na 18. strani)

	RISAL: LEBER MARJAN	KOMIČ- NOST	GL. MESTO VZROK AZERBAJ- DŽANA	ETIOPSKI PLEMIČ (ANABRAH- OTA)	ŽE UMBELI ITAL POLITA (PIETRO)	DRUGO IME ZA NOVO QVINIJO	NASPROTJE LAKOTE	LANTAN	OTOK PRED FINSKIM MESTOM TURKU	VILJA PRI STISEAL- NICI	MESTO NA HADŽAR- SKEH	STROBILNI KA KERATO- PLASTIKO	ITALIJANSKO MESTO
	RUSKI GLEDALSKI IGRALEC IN REŽISER	S					S	L				K	
	FILZOFPSKI NAZOR, NASPROTJE IDRALIZMU	M	A	T	E	R	A	L	I	Z	E	H	
	VULKANI- ZIRANI KAVČUK ČRNE BARVE	E						ŠPANSKI PEŠNIK				P	
	ŠELIČO RUDI	S		GRŠKO SVETIŠČE TIHO, MIRNO ŠEPENJE			O		REKA V SE, PRITOK BALHAŠEGA JEZERA	HVALA ENOTA ZA POSRESEK		A	
	RUSKI PE- SALCI IN KOREDBRAJ TOVARNA V DOMEHALAH	N	Z				S			GRŠKA ČRKA	E	T	A
		T	Z		NOŠENJE, PRENOS	ŠPANSKO MESTO DAYLOVA AMA	T				E	O	
SESTAVIL: SLAVKO HLINARIČ	SKRPSA, HEVERA			FRONČINSKO PROBIRANJE PROGRAH			KRIK			ITALIJANSKI VELETOK		P	O
LETNI ODDIH		D	O	ST	ŽNAČAJ SAROBNAŠKE IN SOGLASNIK				OKRANJA NAVJOJNICA PRITREBNEC KRALJA		P	O	L
POLET, FLAN		E	M	A	DEL VOZA OPUS CITATUM		ŠPISER NAPAK JANEZ VIPOTHNIK				A	Δ	KOŠNJO
OSRA- MOTITEV		O	B	R	A	M	O	T	OSRBAVI ZAJMER OPUS CITATUM		N	S	K
ZIMNICA (IZ MEN- ŠINE)		M	O	T	R	A	C			100 ŠTUKO TRAK ZA OBLIČE- VANJE	S	T	O
	POČUVA ALEKONČINA PIJAVEA PLAVALNI KLUB	G	I	N			ŠPANSKI FIAT	FR. PRISTAN MESTO DOHAČE Z. IME				I	S
		R	E	N	A			ZENSKO IME (ANABRAH- ALEEN)				K	A
ZIVILNINA TEROČINA		K	R	I		KLJUČNI POJEM KITAJSKE RILIZORJE (ANABRAH- ATO)	REKA V ANGLIJI IVAN CANEAR		INDIJSKI VELETOK		RENJI	TERNECIJ	
		I	Z	V	J	A	Č		ZAČETEK DIRKE		S	T	A
		P	I	N	O	E	T	A	OSEBA, KI Z ZIVIL- NINA JARJE ZA KAJ		T	A	D

(Nadaljevanje s 17. strani)

K. obdelava — Orodjarna 0:0

Kot, da je naključje hotelo, sta oba nasprotnika zmagala, se je obetala zelo zanimiva predstava, vendar je leta razočarala veliko število gledalcev. Plavi (Kov. obd.) so bili boljši večji del tekme, vendar žoga kot za nalašč ni hotela v mrežo orodjarjev. Med drugim so igralci kovinske kar štiri-krat zadeli vratnico.

Ekipe so v finalu nastopile v sledečih postavah:

Kov. obdelava: Murko, Golob, Žuran, Skok, Petek, Hrga, Rozman in Matjaško.

Orodjarna: Potočnik, Hotko, Skok, Lesjak, Šavpert, Ropič in Rogina.

TAP: Pihler, Majcen, Kostanjevec, Seruga, Emeršič, Lebar in Dokl.

Vsa srečanja v predtekmovanju in finalu je odlično sodil Planjšek Vlado.

SUHI — DEBELI 6:5 (2:2, 1:0)

V glavni tekmi dneva so se sestali suhi in debeli igralci člani AGIS-a. Bil je to revanš za lansko srečanje, ki so ga dobili Suhi kar s 6:2. Tekmo, ki je bila prava poslastica za vse ljubitelje nogometa, saj je bilo na pretek lepih akcij, pa tudi obilica smeha, je odlično sodil Bogdanovič.

Gole so dali Muanda in Rozman za Suhe, za Debele pa je oba gola dosegel Emeršič.

Igrali so v naslednjih postavah:

Suhi: Šešo, Murko St., Muanda, Mohorko, Vidovič in Rozman.

Debeli: Belšak, Polanec, Ivarnik, Komel, Emeršič in Živkovič.

Ker se je srečanje končalo brez zmagovalca, so nato na veliko veselje prisotnih zmagovalca odločile 7-metrovke.

Suhi so bili uspešnejši, saj so imeli manj treme in lažje noge od Debelih.

Vsi v AGIS-u si želimo, da bi bilo podobnih turnirjev čim več, saj je to lepa rekreacija po napornem delavniku!

Bojan Murko — Fedra

ZAHVALI

Ob smrti svojega očeta se zahvaljujem sodelavcem za izrečeno sožalje in darovano cvetje.

Maks Menoni

Ob boleči izgubi mame se kolektivu AGIS zahvaljujema za izrečeno sožalje in pomoč, posebno še sodelavcem TOZD TAP za darovani venec in spremstvo na njeni zadnji poti.

Zalujoča
Peter in Božena Repič

UGANKARSKI DROBIŽ

GLASBENE POSETNICE

BRANKO AST
KARLI TEN
BERTO NAT
MIRKO HANA

Branko, Karli, Berto in Mirko so muzikantje. Na katere instrumente igrajo?

ENACBA

A + B = C
A = stari oče,
B = snegu podobna snov, ki se naredi v mrazu in megli na drevo.
C = predel Beograda s parkom in grobnico, kjer je pokopan predsednik, Josip Broz Tito.

ANAGRAM V STAVKU

GORDANA in OCKA se odpravljata na Rogaško goro. Ali več kako se ta vzpetina še imenuje?